

Nepal Women Community Service Center

**SILVER JUBILEE EDITION
2050-2075**

Nepal Women Community Service Center

Ghorahi sub metropolitan -15, Ghorahi, Dang

082-560402, Email: nwsc.dang@gmail.com

URL: www.nwsc.org.np

ABBRIVATION

NGO	Non government organization
FINGO	Financial Intermediary non government organization
GoN	Government of Nepal
MFIs	Microfinance institutions
RMDC	Rural Micro finance Development Center Ltd.
FMDB	First Micro finance Development Center Ltd.
ToT	Trainings of Trainers

Table of Contents

1. Messages from Founder Chairperson	12
2. Messages from Chairperson	14
3. Acknowledgement	15
4. Messages from Deputy CEO	16
5. Vision, Mission, Goal, Objective	17
6. NWCSC history: 25 years of service	18
7. Introduction Mahila Samudayik Bittiya Sanstha Ltd.	38
8. Enterprise Development Service Program	41
9. Progress and achievement 2018/2019	42
10. Success story	44
11. Media coverage	47

आरएमडीसी लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.
RMDC Laghubitta Bittiya Sanstha Ltd.

(नेपाल राष्ट्र बैंकबाट इजाजतपत्र प्राप्त 'घ' वर्गको लघुवित्त वित्तीय संस्था)

P.O. Box: 20789
Putalisadak, Kathmandu, Nepal
Tel. : 977-1-4268019, 4268020
Fax : 977-1-4247702
Email : rmdc@rmdcnepal.com
Web : www.rmdcnepal.com

मिति : २०७६।१।२३

शुभकामना

दाङ जिल्लाको घोराहीमा रहेको नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्रले आफ्नो स्थापना काल देखि नै विभिन्न कार्यक्रमहरु संचालन गरि बालबालिका तथा महिलाहरुको सामाजिक तथा आर्थिक सशक्तिकरण, जनचेतना र जागरण, युवाहरुको सशक्तिकरण, गरिवी निवारण र रोजगारी सिर्जना हुने क्रियाकलप, विपन्न परिवारहरुलाई विभिन्न सिपमुलक तथा उद्यमसिलता विकास तालिमहरु प्रदान गरि स्वावलम्बी बनाउने तथा समग्र सामुदायिक सामाजिक आर्थिक उत्थान हुने क्रियाकलापमा सफलतापूर्वक संचालन गर्दै आएकोमा बधाई दिन चाहान्छु । नेपालको लघुवित्त क्षेत्रको विकास र प्रवर्द्धनमा महत्वपूर्ण योगदान रहेको आरएमडीसी लघुवित्त वित्तीय संस्था लि. त्यस संस्था संगको सहकार्यलाई अभै प्रभावकारी ढंगबाट अगाडी बढाउन प्रतिवद्ध रहेको छ । संस्था स्थापना भएको २५ औं वर्ष सफलतापूर्वक पूरा गरि २६ औं वर्षमा प्रवेश गरेको गौरवपूर्ण अवसरमा संस्थाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै आगामी दिनमा महिला, बालबालिका, युवा, पिडित तथा विपन्न वर्गको आर्थिक सामाजिक उत्थानमा संस्थालाई सफलता मिलोस भन्ने शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

भवदीय,

ज्योतिचन्द्र ओझा
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

फर्स्ट माइक्रोफाइनान्स लघु वित्त वित्तीय संस्था लि.
First Microfinance Laghu Bitta Bittiya Sanstha Ltd.

नेपाल राष्ट्र बैकबाट इजाजत पत्र प्राप्त "घ" वर्गको थोक लघुवित्त कर्जा प्रदायक लघु वित्त वित्तीय संस्था

मिति: २०७६।१।२३

शुभकामना !!!

थोक लघुकर्जा प्रदायक यस फर्स्ट माइक्रोफाइनान्स लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.को पुर्व साभेदार संस्था नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्र दहले २५ औं वर्ष पुरा गरेको गौरवपूर्ण अवसरमा स्मारिका प्रकाशन गर्न लागेकोमा खुशी लागेको छ ।

संस्थाको गौरवपूर्ण इतिहास, विभिन्न गतिविधी एवं संस्थाले समुदायका लागि गरेका उल्लेखनीय कार्यहरु एवं सान्दर्भिक लेख, रचना एवं अन्य जानकारीमूलक सामाग्रीहरु समेत समावेश गरी तयार गरिने स्मारिकाले अवश्य पनि संस्थाको गतिविधिको बारेमा सम्बद्ध व्यक्ति, सदस्यहरु एवं सरकारवालालाई लाभ पुग्ने अपेक्षा गरेका छौ ।

त्यस संस्थाले विगत २५ वर्ष देखी आफ्नो कार्यक्षेत्रमा बसोबास गर्ने ग्रामीण समुदायका न्यून आय भएका घर परिवारलाई सहज ढंगबाट वित्तीय सेवा प्रदान गर्नुका साथै अन्य सामाजिक कार्यहरु गरी समुदायको विकासमा पुर्याएको योगदान प्रशंसनीय रहेको छ ।

सदस्यहरुलाई दिगो रूपमा वित्तीय सेवा प्रदान गर्नका लागि जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्दै सुरक्षित तथा सदस्यमैत्री वित्तीय सेवा प्रदान गर्ने कार्यमा फर्स्ट माइक्रोफाइनान्स लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.को तर्फबाट त्यस संस्थद्वारा प्रवर्द्धित महिला सामुदायिक लघुवित्त वित्तीय संस्था लि. लाई सदैव साथ तथा सहयोग रहिरहने विश्वास दिलाउन चाहन्छौ ।

अन्त्यमा, २५ औं वर्ष पुरा गरेको गौरवपूर्ण अवसरमा त्यस संस्थाले सामुदायिक विकासका लागि सञ्चालन गर्ने हरेक कार्यमा सफलता मिलोस भनी संस्थाको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दछौ ।

भेषराज प्रन्थी

प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

घोराहीउप-महानगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
घोराही,दाङ,५ नं प्रदेश,नेपाल

फोन-फ्याक्स
०८२-५६०१६२,
५६०२४३,
५६१२६८,
५६०७००,
५६०४९९
www.ghorahimun.gov.np

मिति : २०७६/५/३०

शुभकामना

सर्वप्रथम त नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्र स्थापना भई सञ्चालनमा आएको २५ औं वर्षको गौरवपूर्ण दिन पुरा गरेको अबसरमा बधाई ज्ञापन गर्दछु। सामाजिक र आर्थिक रुपान्तरणमा एक शसक्त संस्थामा रुपमा उदाएको यस सेवा केन्द्रले गरेका कार्यको उच्च प्रशंसा समेत गर्दछु। महिलाहरुको अगुवाईमा २५ वर्ष पहिले संस्था जन्माएर आज दाङ सहित विभिन्न जिल्लामा आफ्नो कार्यक्षेत्र बनाई सामाजिक र आर्थिक विकासमा खेलेको भूमिका निकै स्रहानिय छ। महिलाको अधिकार, आर्थिक शसक्तिकरण, उद्यमशिल, बालबालिकाको क्षेत्रमा शिक्षाको सुनिश्चिता सँगै सामाजिक आर्थिक विकासमा यस केन्द्रले पुऱ्याएको योगदानले सरकारको सहयोगी संस्थाका रुपमा हामिले बुझेका छौ। अधिकार, न्याय, शान्ति र सहकारी मार्फत हजारौ लक्षित बर्गहरुको उत्थान, आर्थिक शसक्तिकरण, सिपमूलक तालिम, क्षमता तथा नेतृत्व विकास र आर्थिक रुपमा स्वावलम्बी बनाउन खेलेको योगदानलाई स्थानिय सरकार उच्च प्रशंशा गर्दै थप शसक्त भएर अधि बढ्न शुभकामना दिन्छौ। सरकारको एकदमै नजिकको सहयोगी संस्थाका रुपमा यस सेवा केन्द्रले जसरी काम गर्दै आएको छ, यस प्रति निकै आभार व्यक्त गर्दछौ। साथै महिलाहरुको नेतृत्वले ल्याएका परिवर्तनलाई संस्थागत गर्ने, यहाँहरुलाई थप उत्साहित गर्ने र आगामी दिन मा थप सहकार्य गरेर संबृद्ध समाज निर्माण गर्ने प्रतिबद्धता जनाउछौ। २५ औं वर्ष गौरवपूर्ण दिनको अबसरमा प्रकाशित यस स्मारीका पनि सामाजिक विकासमा इतिहासका लागि समेत साभा दस्तावेज बन्न सकोस भन्दै थप उत्तर उत्तर प्रगतिको कामना सहित शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

नरुलाल चौधरी
प्रमुख
नगर प्रमुख
घोराही उपमहानगरपालिका

हरित क्रान्ति आत्मनिर्भरता, सहभागिता र समता- मानव विकास स्वस्थ र स्वच्छ घोराही उप-महानगरपालिका

तुलसीपुर उपमहानगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

तुलसीपुर, दाङ
५ नं. प्रदेश, नेपाल

फोन नं.: ०६२-५२०२३३
दमकल ५२०३०५
५२०३२६
५२२०३६

पत्रसङ्ख्या :-
चलानी नं. :-

शुभकामना

बालबालिका अनि महिलाहरुको सामाजिक तथा आर्थिक सशक्तिकरणका क्षेत्रमा निरन्तर काम गर्दै आएको यस नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्रले २५ औं वर्ष प्रवेश गरेको अवसरमा विभिन्न जागरणमुलक सामग्री समेटेर स्मारिका प्रकाशन गर्न लागेको खबरले मलाई अत्यन्त खुसी तुल्याएको छ ।

महिला तथा बालबालिकाका मुद्दाहरु आजका लागि निकै महत्वपूर्ण मुद्दाहरु हुन् । राज्यले अहिले पनि उनीहरुलाई मुलधारमा समेट्नका लागि विशेष कार्यक्रम सञ्चालनमा ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ । हामी आफै पनि स्थानीय सरकार भएका नाताले महिला तथा बालबालिकाका क्षेत्रमा विभिन्न कार्यक्रमहरु गर्दै आएका छौ । सुत्केरी भत्ता वितरण, स्मार्ट छोरी कार्यक्रम लगायतका विभिन्न कार्यक्रमहरु मार्फत हामीले महिला र बालबालिकाका क्षेत्रका केही कामहरु गरिरहेका छौ । यसले पक्कै पनि समाजमा सकारात्मक प्रभाव पारेको हामीले विश्वास लिएका छौ । आज पनि विद्यालय जाने उमेरका केही बालबालिकाहरु अरुका घरमा काम गर्न बाध्य भएका केयौ उदाहरणहरु रहेका छन् । सरकारले कानुन बनाएको भएपनि त्यसलाई कार्यान्वयन गर्नका लागि सबैले दायित्व वहन गर्नु आवश्यक छ । यसका साथै महिलाहरुलाई पनि राज्यको मुलधारमा ल्याउन र उनीहरुलाई पनि आत्मनिर्भर बनाउनका लागि यस्ता संस्थाहरुले सरकारसंगको सहकार्यमा विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्नु आवश्यक छ ।

जिल्लामै उत्कृष्ट काम गर्दै आएको यस संस्थाले आगामी दिनमा पनि महत्वपूर्ण काम गर्दै महिला र बालबालिकाहरुको अधिकारप्राप्तिका लागि विशेष योगदान दिन सकोस् भन्ने शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

माया शर्मा

माया शर्मा

उपप्रमुख

का. बा. प्रमुख

Center for Democracy and Development (CDD), Nepal

प्रजातन्त्र तथा विकास केन्द्र

Education for Empowerment Program (E4E)

Supported by the Little Sisters Fund (LSF), USA

स.क.प.आ.नं. ८०४७

जि.प्र.का. द.नं. १०१०५४१५५

प्यात. नं. ३०१७६९२६२

Ref. No.:

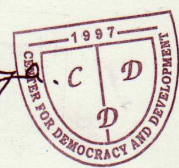
शुभकामना !

नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्रले आफ्नो २५ औं वार्षिकोत्सवको अवसर पारेर स्मारिका प्रकाशन गर्न लागेको थाहा पाउदा हामीलाई अत्यन्तै खुशी लागेको छ ।

नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्रले समाजमा विभिन्न सकारात्मक क्रियाकलापहरु गरेर विपन्न, दलित तथा पछाडि पारिएका महिलाहरुको समुन्नतिको लागि स्थापना कालदेखि नै विभिन्न व्यवधानहरुका बावजुद पनि संस्थालाई यस स्थानसम्म ल्याउनका लागि महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेको कुरा अविस्मरणीय छ । द्वन्द प्रभावित क्षेत्रका युवा तथा महिलाहरुको शसक्तीकरण, पुननिर्माण तथा पुनर्स्थापना, हिंसा प्रभावित महिलाहरुको स्वास्थ्य सचेतना परामर्श तथा बालबालिकाहरुको शिक्षा जस्ता विभिन्न सामाजिक कार्यहरु गरिरहेको छ । यसका साथसाथै लघुवित्त कार्यक्रम तथा सहकारी स्थापना जस्ता कार्यहरुबाट समाजका महिलाहरुलाई उल्लेखनीय सहयोग गरेको हामीले पाएका छौं । यस संस्थाले गरेको उदाहरणीय कार्य देखेर नै प्रजातन्त्र तथा विकास केन्द्र को लिटिल सिष्टर्स फण्ड/एडुकेशन फर इम्पावरमेन्ट कार्यक्रमले पनि समन्वय गरेर सन २०११ देखि द्वन्दपिडित विपन्न र पछाडि परेका बालिकाहरुलाई छात्रवृत्ति प्रदान गरी सहकार्य गर्न पाएकोमा हामी आभारी छौं ।

निरन्तर अथक परिश्रम गरेर यस संस्थालाई आजको स्थितिमा पुऱ्याएर २५ औं वर्ष पार गर्न सफल भएकोमा नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्र परिवार तथा संस्थापक अध्यक्ष विमला योगीज्यूलाई हार्दिक बधाइ तथा शुभकामना व्यक्त गर्न चाहान्छु ।

Usha Acharya

उषा आचार्य

कार्यकारी निर्देशक

प्रजातन्त्र तथा विकास केन्द्र

लिटिल सिष्टर्स फण्ड/एडुकेशन फर इम्पावरमेन्ट कार्यक्रम

पो.ब.नं. २०६३६, काठमाण्डौ, नेपाल

P.O.Box: 20636, KATHMANDU, NEPAL, Tel.: 00977-01-4352348

E-mail: nepal.team@littlesistersfund.org

NWCS Silver Jubilee Edition

घोराही उपमहानगरपालिका-१५ दाङ्गमा स्थापना भई आफ्ना गतिविधिहरूका माध्यमबाट महिलाहरूको सामाजिक र आर्थिक सशक्तिकरण गर्दै आएको नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्र (NWCSC)ले आफ्नो रजत जयन्तीको अवसरमा स्मारिका प्रकाशन गर्न लागेकोमा खुशी लागेको छ।

महिलाहरूको आर्थिक तथा सामाजिक विकासमा महत्वपूर्ण योगदान दिदै आएको यस संस्थाले द्वन्द्व प्रभावित क्षेत्रका महिलाहरूको सशक्तिकरण, हिंसा प्रभावित महिला तथा बालबालिकाहरूको स्वास्थ्य शिक्षामा सहयोग, शिक्षाको पहुँचबाट बञ्चित बालबालिकालाई औपचारिक शिक्षा प्रदानका लागि सहयोग जस्ता क्रियकलापहरू गर्दै आएकोमा संस्था परिवारको प्रशंसा गर्दछ। ग्रामिण क्षेत्रमा रहेका अति विपन्न परिवारका साना किसान महिलाहरूमा वित्तिय पहुँच, उद्यमशिलतको विकास र आर्थिक सबलिकरणका क्षेत्रमा यस संस्थाले महत्वपूर्ण भुमिका खेल्दै आएको छ।

विगतमा यस संस्थाले हेफर परियोजना साभेदार भई ग्रामिण क्षेत्रमा रहेका विपन्न परिवारहरूको जीवनस्तर उकास्नमा खेलेको भुमिका र जिम्मेवारी प्रशंसनिय छ। समाजिक रुपान्तरणको क्षेत्रमा यस संस्थाले प्राप्त गरेका उपलब्धीहरू अनुकरण योग्य छन्। पश्चिम नेपालमा सामुदायिक विकासको क्षेत्रमा उदहरणिय भुमिका खेलेरहेको यस संस्थाले नेपालकै गैरसरकारी क्षेत्रको नमुना संस्थाको रुपमा आफुलाई स्थापित गर्दै जाओस्, २५औं वर्षउत्सवको अवसरमा मेरो तथा हेफर इन्टरनेशनल नेपालको तर्फबाट हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

धन्यवाद।

डा. तिर्थ राज रेग्मी
कार्यक्रम निर्देशक
हेफर इन्टरनेशनल नेपाल

च.ब.:-३२/०९९

नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्र
दाङ, नेपाल

विषय : शुभकामना सन्देश ।

सर्वप्रथम नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्र, दाङ लाई रजत जयन्तीको उपलक्ष्यमा नागरिक आवाजको सम्पूर्ण परिवारको तर्फबाट हार्दिक बधाई दिन चाहान्छौं । यस संस्था संग लामो अन्तरालको सहकार्यमा नागरिक आवाजले विभिन्न महत्वपूर्ण कार्यक्रमहरु सफलता पूर्वक सम्पन्न गरेको छ जसमा धेरै भन्दा धेरै द्वन्द्व पीडित तथा सीमान्तकृत समुदायले यस कार्यक्रमबाट लाभ लिएको हामीले विश्वास लिएका छौं । यस संस्थाले आफ्नो समुदायमा शान्तिको क्षेत्रमा काम गर्ने संस्थाको रूपमा छुटै पहिचान बनाएकोमा सम्पूर्ण नागरिक आवाज परिवारको तर्फबाट बधाइ पनि दिन चाहान्छौं ।

आंगामी दिनहरुमा पनि यस संस्थाले आफ्ना गतीविधि हरु सफलताका साथ गर्दै जाओस भन्ने शुभकामना व्यक्त गर्न चाहान्छौं ।

सुसन

सुसन रिसाल
कार्यालय प्रमुख
नागरिक आवाज

Regd No. 225/1406 \ SWC No.: 15652 \ Pan No. : 301360414
GPO Box 9041 \ Dhapakhel, Lalitpur, Nepal \ Tel: +977-1-5229147, 5229046
Email: naawaz@ntc.net.np \ Web: nagarikaawaz.org.np

टेवाTewa

मिति: २०७६/५/३०

श्री अध्यक्ष ज्यू
नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्र
घोराही, दाङ्ग

विषय : शुभकामना

नेपाल महिला सामुदायिक केन्द्रले आफ्नो स्थापना काल देखि नै सामुदायिक विकासमा पुऱ्याउँदै आएको योगदान प्रशंसनिय छ । यहाँहरुको संस्थाले सामुदायिक विकासको लागि विविध क्षेत्रमा युवा तथा महिलाहरुलाई संशक्तिकरण गरि ज्ञान र सिपद्वारा सक्षम बनाउँदै सामाजिक रुपान्तरणमा पुऱ्याउनु भएको योगदान सबैको लागि उदाहरणिय छ । यहाँहरुसंगको सहकार्यबाट दाङ्गका महिला दिदीबहिनीहरुको सशक्तिकरणमा टेवा पुऱ्याउन पाउँदा हामी गर्भवान्वित छौं । यस किसिमको सामाजिक रुपान्तरणको लागि भविष्यमा पनि सहकार्य गर्ने आशा व्यक्त गर्दै यहाँहरुको पच्चीसौं वार्षिक उत्सवको अवसरमा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दछौं ।

समता र न्यायको लागि सहयात्री,

Jhondani P
छिड लमु शेर्पा
अध्यक्ष
टेवा

P.O.Box : 11, Dhapakhel, Lalitpur, Nepal, Tel : 5229045, 5229054, 5229059, Fax: 977-01-5229059
E-mail : info@tewa.org.np, website : www.tewa.org.np

समता न्याय र शान्तिका लागि सत्कार्य / Philanthropy for Equitable Justice and Peace

जननी जन्मभूमिश्च स्वर्गादपि गरीयसी

यस संसारमा जन्म दिइए, पालन पोषण गरि अबल मानव बनाउने माता पिताको सम्मान गर्नु मातृभूमिको स्वाधिनता, स्वतन्त्रता तथा समृद्धिका लागि जीवन समर्पण गर्नु प्रत्येक नागरिकको कर्तव्य हो। नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्रको स्थापना २०५० सालमा महिलाहरूको अस्तित्व तथा आत्मसम्मानको रक्षाका लागि परिवार तथा राष्ट्रको अवसरमा महिलाहरूको पहिचान, प्रतिनिधित्व र पहुँच गराउन राष्ट्रको विकासको मुल प्रवाहिकरणमा महिलाहरूको समान तथा अर्थपूर्ण सहभागिता हुनुपर्दछ भन्ने परिकल्पना लिइए सामाजिक न्याय, लैंगिक समानता तथा लोकतन्त्रमा आस्था राख्ने महिलाहरूबाट स्थापना गरिएको सामाजिक संस्था हो।

२०४६ सालमा देशमा प्रजातन्त्रको पुर्नस्थापनाको लागि जन-आन्दोलन चलि रहेको थियो। आन्दोलन को अग्रमोर्चाका महिलाहरूको उल्लेखनिय उपस्थिती थियो। राष्ट्रमा लोकतन्त्रको स्थापना संगसंगै समाजमा व्याप्त पितृसत्तात्मक राज्य व्यवस्थाबाट श्रृजित विभेद, असमानता, घृणा, छुवाछुत, उत्पीडनबाट मुक्त समाजको निर्माणमा युवाहरूको सक्रिय सहभागीताको अत्यन्त आवश्यकता थियो। उक्त समयको माग बमोजिम ७ जना विद्यार्थी महिलाहरूको अग्रसरता तथा अडोटमा शिक्षित, आत्मनिर्भर तथा स्वावलम्बी महिला समाज निर्माण गर्ने लक्ष्य लिइए वैधानिक रूपमा २०५० सालमा यस संस्थाको स्थापना भयो।

उक्त समयमा संस्थाले तत्कालिन अवस्थाका महिलाहरूको सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक तथा राजनैतिक अवस्थाको अध्ययन गरियो। तत्पश्चात महिलाहरूलाई शिक्षा, आयस्तर र अधिकारमा पहुँच अभिवृद्धि गर्न महिलाहरूलाई प्रौढ शिक्षा, कानुनी साक्षरता, बिप विकास तालिम, संयुक्त राष्ट्र संघ बाट पारित बाल तथा महिला अधिकार शिक्षा तथा बालबालिका तथा महिलाहरूलाई लाई शिक्षित बनाउने अभियानको शुरुवात गरियो। त्यस समयमा दाङ्ग जिल्लामा रहेको जमिन्दारी प्रथाका कारण घरेलु श्रममा आवद्ध कर्मैया, कमलहरी सिमान्तकृत वर्ग तथा परिवारका महिलाहरूको श्रमको कुनै मुल्य थिएन।

महिलाहरूको उत्पादनमा सीप, दक्षताको अवसरको अभाव थियो। महिलाहरूलाई समुहमा बसेर आ-आफ्नो बारेमा सुन्ने सिक्ने, बुझ्ने कुनै थलो नै थिएन। त्यसैले महिलाहरू समानताको हक प्राप्तीका लागि स्वयंम जागृत हुनुपर्दछ। संगठित हुनुपर्दछ। सांस्कृतिक विधेदका विरुद्ध जागनु पर्दछ, संगठित रूपमा महिलाहरूको सामाजिक तथा आर्थिक क्रान्तिको अभियान सग संगै सांस्कृतिक बिसंगति विरुद्ध सचेत गराउदै महिलाहरूलाई समुहमा आवद्ध गरि साना तथा

मभौला उधमी निर्माण गर्न शुरुवात गरियो।

सर्व प्रथम नेपाल बार एसोसियसन द्वारा संचालित कानुनी सहायता परियोजना संग समन्वय गरि नेपालको संविधान २०४७ मा उल्लेखित संविधान पद्धती, कानुनी हक अधिकार प्राप्ती, उपभोगका अवसर र पहुँचका बारे मा गाँउ-गाँउमा महिला, युवा तथा सिमान्तकृत वर्गलाई प्रशिक्षण गरियो। उक्त उपलब्धि लाई संस्थागत गरी महिलाहरूको समुहको नेतृत्व गर्न सामुदायिक वन, सहकारी, विद्यालय व्यवस्थापन समिति तथा स्थानिय उपभोक्ता समितिमा महिलाहरूको सहभागितामा वृद्धि भयो। जसका कारण नेपाल को संविधान २०७२ को अधिकार उपभोग गर्दै समुहमा नेतृत्व गरेका सयौ महिलाहरू स्थानिय तहको निर्वाचन २०७४ मा दलित सदस्य, वडा सदस्य, गाउँपालिका उपाध्यक्ष लगायतका पदमा निर्वाचित हुन पुगेका छन्।

यस संस्थाले नेपाल राष्ट्र बैंक बाट वित्तिय मध्यस्थताको कारोबार गर्ने ईजाजत २०६० सालमा प्राप्त गरी ६०,००० विपन्न तथा सिमान्तकृत परिवारका तथा धितो प्रदान गर्न नसक्ने महिलाहरूलाई समुहमा आवद्ध गरी वचत गर्ने बानीको विकास गराउदै गाँउ-गाँउमा महिलाहरूका परिवारले परम्परागत रूपमा संचालन गरेकी पशुपालन, तरकारी खेती, स-साना उद्यम व्यवसायलाई व्यवसायिक रूपमा संचालन गरि रहेका छन् जस बाट महिलाहरू आर्य आर्जन गर्न सक्षम हुन थाले। यसको पहिलो सकारात्मक प्रभाव परिवारमा पर्न थाल्यो। महिलाहरूले छोरा, छोरीलाई शिक्षा, पोषण, स्वास्थ्यमा समानरूपमा लगानी गर्न थाले। लघुवित्त कार्यक्रम मार्फत साना तथा मभौला उद्यम शुरुवात गरेका परिवारका महिलाहरूले उक्त

व्यवसायलाई व्यावसायिक रूपमा विस्तार गरे पछि बैदेशिक रोजगारमा रहेका छोरा तथा श्रीमानहरूलाई समेत घरमा बोलाई रोजगारी दिन सफल भएका सफल उदाहरणहरू छन ।

परिवारको निर्णय प्रक्रियामा महिलाहरूको पहुँचमा वृद्धि हुन थाल्यो । महिलाहरूको परिवार आर्थिक क्रियाकलापमा संलग्न हुँदा परिवारको दिगो आम्दानीको स्रोत निर्माण हुन थाल्यो । महिलाहरूलाई परिवारले दिइएको अवसर र विश्वासबाट आत्मविश्वास बढ्न थाल्यो जसबाट महिलाहरूले आत्मसम्मान बोध गर्न थाले, फलस्वरूप समाजको हरेक क्षेत्रको नेतृत्व महिलाहरूले गर्न थाले ।

महिलाहरूले लिइएको जिम्मेवारी सुशासित र पारदर्शी पुर्ण हुँदा सिङ्गे समाजबाट महिलाहरू प्रशसित हुन थाले । राज्यले स्थानीय निर्वाचन २०५४ साल देखि २०७४ साल सम्म करिब २० वर्ष कुनै पनि निर्वाचित राजनैतिक रूपमा समाजमा निर्वाचित जनप्रतिनिधीहरूको उपस्थिती नभएको समयमा सामाजिक संस्थाका प्रतिनिधिहरूले अभिभावक, पथ प्रदर्शकको भूमिका निर्वाह गरे । उक्त समयमा यस संस्थाले ग्रामीण क्षेत्रको आर्थिक समुन्नती विस्तार गर्न धार्मिक, सांस्कृतिक विभेद, हिंसा, विकृती, पिडाबाट मुक्त समाज निर्माण गर्न संस्थाले अत्यन्तै महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्‍यो । हिंसा प्रभावित, विस्थापित परिवारमा महिलाहरूलाई स्व-रोजगारमुखी कार्यक्रम, मनोसामाजिक परामर्श सेवा, प्राकृतिक विपत्ति मा उद्धार तथा राहत प्रदान, ड्रन्ड प्रभावित क्षेत्र बाट बिस्थापित परिवारलाई सामाजिक पुर्नस्थापना , आयआर्जन , शान्तिको लागि मध्यस्थतकर्ताको भूमिका निर्वाह गर्‍यो । समाजमा शान्ति स्थापनामा महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरि निरन्तर रूपमा उक्त प्रभावित क्षेत्रमा शान्ति समुह मार्फत बाल, युवा, आमा समुह गठन गरि उनीहरूको शिक्षा, सहभागिता, स्वावलम्बनको क्रममा स्थानिय शान्ति स्वयंसेवक मार्फत शान्ति केन्द्र संचालन गरि आएका छौ । सहकारीको माध्यम द्वारा महिला तथा सिमान्तकृत वर्गको सामुहिक हित उत्थान र विकासका लागि जिल्लामा १ बचत तथा ऋण, ४ सामाजिक उद्यमी महिला सहकारी संस्था मार्फत हजारौ महिलाहरूको क्षमता विकास, आर्थिक विकास हुँदै ग्रामिण अर्थतन्त्रको समेत विकास हुन पुग्यो ।

हेफरको १२ वटा आधार शिलालाई आत्म साथ गर्दै उपहार प्रदान र त्यस मार्फत उत्तरदायी बनाउने, आपसी सहयोग, सदभाव र बन्धुत्वको भावना को विकास गराउदै महिलाहरूलाई आयआर्जनको माध्यम द्वारा दिगो विकासको शुरुवात गरेका छन । यस संस्थाले ड्रन्डपिडित, असहाय, विपन्न, टुहुरा २५० जना बालबालिकालाई दाङ्ग जिल्लाको ३५ वटा सामुदायिक तथा निजि विद्यालयमा कक्षा १ देखि १२ सम्म छात्रवृती प्रदान गरेको छ । उक्त बालबालिकाहरू बाल क्लव तथा युवा क्लवमा सहभागी भई बाल विवाह न्युनिकरण, लागुऔषध सम्बन्धि जनचेतना , ट्राफिक सचेतना, विद्यालयमा निरन्तर अध्ययन गर्न प्रोत्साहन, मनोसामाजिक परामर्श तथा बालबालिकाहरूको नेतृत्व विकासमा सहयोग पुरयाएका छन। यस संस्थाले सामाजिक उत्तरदाईत्व कोष निर्माण गरि समाजमा बालबालिका, महिला, जेष्ठ नागरिकहरूका लागि घुम्ती स्वास्थ्य सेवा संचालन, रक्तदान, आस्वा शिविर, जेष्ठ नागरिकहरूको आँखाको शल्यक्रिया गरि चश्मा वितरण जस्तो रचनात्मक कर्म गरिरहेको छ । यो संस्थाले बाल बालिकाहरूको शिक्षामा गुणस्तरियता ल्याउन तथा बालबालिकाहरूको पढाईको लागि सरकारी विद्यालयहरूमा विज्ञान ल्याब, स्वानेपानीका लागि फिल्टर, पानी टयाङ्की, अस्पतालको लागि सोलार, छात्रावासमा सोलार प्रदान, विद्यालय निर्माण लगायका कार्यसम्पन्न गरी बालबालिकाहरू लाई गुणस्तरिय शिक्षा प्राप्त गर्न आवश्यक वातावरण तैयार गरेको छ ।

यसै क्रमलाई निरन्तरता दिदै कुनै बैंक तथा वित्तीय संस्थाको पहुँच नभएका महिलाहरूलाई स सानो वचत समुहमा आवद्ध गराई वित्तीय पहुँचमा अभिवृद्धि गराउदै महिलाहरूलाई आत्मनिर्भर बनाउन लघुवित्त कार्यक्रमलाई स्तरोन्नती गरी नेपाल राष्ट्र बैंक बाट स्विकृती प्राप्त १० जिल्ला कार्यक्षेत्र (दाङ, सल्यान, प्युठान, रोल्पा, रुकुम, बाके,बर्दिया, कैलाली, कपिलवस्तु तथा रुपन्देही) भएको 'महिला सामुदायिक लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.' निर्माण गर्न सफल भएका छौ ।

यस संस्थाको वृद्धि र विकासमा रचनात्मक सहयोग पुऱ्याउने, युवा, बालबालिका, महिला, संचार माध्यम, सरकारी निकाय, साभेदा संस्था, सम्पूर्ण संचालक समिति, साधारण सदस्य, कर्मचारी तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरू प्रति हार्दिक कृतज्ञता ज्ञापन गर्दै संस्थागत रूपमा धन्यवाद दिन चाहन्छु । आगामी दिनहरूमा सम्पूर्ण क्षेत्रको सकारात्मक सहयोगको समेत अपेक्षा गर्दछु । यहाँहरूको अर्थपूर्ण सहयोग बाट यस क्षेत्रमा बसोबास गर्ने करिव २ लाख परिवारमा सुख, शान्ति, समृद्धि स्थापना गर्न यो संस्थाले निरन्तर रूपमा महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेको छ । आगामी दिनमा यस संस्थाले समग्र राष्ट्र को सर्वाङ्गीण विकासमा महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्ने विश्वास दिलाउदछौ । धन्यवाद ।

बिमला योगी

संस्थापक अध्यक्ष

नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्र, दाङ

तथा

प्रमुख कार्यकारी निर्देशक

महिला सामुदायिक लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.

Messages from Chairperson

नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्र महिला तथा बालबालिकाहरुको सामाजिक शसक्तिकरण तथा आर्थिक शसक्तिकरण गर्ने उदेश्यका साथ २०५० सालमा साविकको मध्यपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रमा महिलाहरु द्वारा स्थापना गरिएको पहिलो सामाजिक संस्था हो ।

बालबालिका तथा अभिभावकहरुको लागी अनौपचारिक शिक्षा, अभिभावक शिक्षा, ङ्द प्रभावित महिला तथा युवाहरुलाई स्वरोजगार बनाउन सिपमुलक तालिम, ङ्द प्रभावित क्षेत्रको पुर्ननिर्माण तथा ङ्द प्रभावित परिवार लाई पुर्नस्थापना, मानव अधिकार, महिला हिंसा, महिलाहरुको स्वास्थ्य, एच.आई.भी एड्स विरुद्ध सचेतना, बालबालिकाहरुको लागी औपचारिक शिक्षा, महिलाहरुलाई समुहमा आवद्ध गरी आत्मनिर्भर बनाउन लघुवित्त कार्यक्रम लगायतका कार्यक्रमहरु संचालन गरि आएको छ ।

यस सामाजिक संस्थाले प्रत्यक्ष रुपमा २,५०,००० परिवारलाई शिक्षा, स्वास्थ्य, विपद व्यवस्थापन, नविकरणीय उर्जा, सिप विकास तालिम, लघुवित्त कार्यक्रम मार्फत प्रत्यक्ष रुपमा सेवा प्रदान गर्न सफल भएको छ । यस संस्थाले २०६० साल मा नेपाल राष्ट्र बैक बाट स्विकृती प्राप्त गरी लघुवित्त कार्यक्रमलाई दाङ, सल्यान, प्युठान, रोल्पा जिल्लामा कार्यक्षेत्र बनाई संचालन गरी आएको छ । लघुवित्त कार्यक्रम मार्फत महिला तथा युवाहरुलाई समुह मा आवद्ध गरी स-सानो वचत संकलन गर्ने, सिप विकास तालिम, वित्तीय साक्षरता, प्रदान गर्ने तथा उत्पादनमुलक क्षेत्र पहिचान गरी ऋण लगानी गर्दै आत्मनिर्भर समाज निर्माण गर्न यस संस्थाले महत्त्वपूर्ण भुमिका निर्वाह गरेको छ । संस्था स्थापना भएको २५ वर्षको गौरवपुर्ण अवसरमा संस्थाले संचालन गर्ने सामाजिक कार्यक्रम सफलतापूर्वक संचालन गर्न सहयोग प्रदान गर्ने सम्पुर्ण सरकारी तथा गैरसरकारी सरोकारवाला निकाय तथा समुदायलाई हार्दिक आभार प्रकट गर्दछौ ।

कल्पना न्यौपाने
अध्यक्ष

Acknowledgement

“बसुधैव कुटुम्बकम्”

विश्व हाम्रो घर हो, समाज विकासको माध्यम द्वारा विश्वको सकारात्मक रूपान्तरण गरौ भन्ने मुल नारा लिएर २०५०।५।३ मा नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्रको स्थापना भएको हो । हाम्रो समाजको वरिपरी रहेका विपन्न, शिक्षामा पुहच नभएका, बेरोजगार तथा पछाडि पारिएका समुदायका युवा तथा महिलाहरूलाई औपचारिक शिक्षा, स्वास्थ्य रोजगार र परिवार मा समेत अर्थपूर्ण सहभागिताका साथ समाजमा अग्रणी भुमिका खेल्न सक्षम भएको छ ।

राज्यबाट उपेक्षित महिला तथा असहाय बालबालिकाहरूको जिवनस्तर उकास्न, शिक्षा र स्वास्थ्यमा पहुँच पुऱ्याउन तथा उनीहरूको सामाजिक र आर्थिक शसक्तिकरण गर्नु नै हाम्रो मुल उदेश्य हो । त्यसै अनुरूप विगत २५ वर्ष देखि निरन्तर रूपमा हामीले हाम्रो समाजमा विभिन्न आर्थिक, सामाजिक, संमृद्धीका लागि विविध सामाजिक काम गरिरहेका छौ ।

विपन्न महिलाहरूलाई समुहमा आवद्ध गराई उनीहरूको क्षमता तथा आवश्यकता अनुरूप वचत गर्ने बानीको विकास गर्दै स्थानिय सिप तथा श्रममा आधारित साना तथा मझौला उद्यमी बनाउन, कृषि तथा पुश पालन व्यवसाय विस्तार गर्न संस्थाले शुुरुवातमा अनौपचारिक शिक्षा, सिप विकास तालिम, होजियारी, तैयारी कपडा उत्पादन, स्थानिय सिपमा आधारित उद्योग तथा कृषि र पशुपालन व्यवसाय विस्तार गर्न आवश्यक तालिम तथा प्राविधिक सहयोग प्रदान गर्दै विभिन्न समुह बनाई च्याँउ खेती, तरकारी खेती, सिलाई कटाई, होजियारी, नाडलो, पसल, बाख्रापालन, माछा पालन लगायतका व्यवसाय वृद्धि गर्न सहयोग पुरयाउदै आएको छ ।

हामीले यस कार्यक्रमलाई अरु दिगो बनाउनको लागि २०६० सालमा नेपाल राष्ट्र बैङ्क बाट वित्तीय कारोबार गर्ने अनुमती प्राप्त गरी दाङ्ग, प्यूठान, रोल्पा तथा सल्यान जिल्लाको भौगोलिक रूपले अति विकट क्षेत्रमा समेत पहुच नपुगेको धितो नभएका विपन्न महिलाहरूलाई समुहमा आवद्ध गराई समुह आवद्ध गराउदै आर्थिक रूपमा शसक्तिकरण गर्न लघुवित्त कार्यक्रम संचालन गरेका छौ । लघुवित्त कार्यक्रम मार्फत ६०००० परिवारलाई प्रत्यक्ष सम्लग्न गराउदै उक्त कार्यक्रमलाई स्तरोन्नती गर्दै १० जिल्ला कार्य क्षेत्र भएको “घ” वर्गको महिला सामुदायिक लघुवित्त वित्तीय संस्थाको नाममा लघुवित्त कार्यक्रमलाई अन्य क्षेत्रमा विस्तार गर्न सफल भएका छौ ।

लघुवित्त कार्यक्रममा आवद्ध परिवारका सदस्यहरूमा उद्यमशिलता विकास गर्न सक्षम वित्तीय पहुच अभिवृद्धि परियोजना को सहकार्यमा उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन गरी उद्यमशिलता तालिम, पशुपालन तथा कृषि व्यवसाय विस्तार गर्न प्राविधिक तालिम, कृषि सूचना केन्द्र मार्फत सदस्यहरूलाई सहयोग, स्थानिय निकाय तथा सहकारी सँग समन्वय गरी सदस्यहरूको उत्पादनको बजार व्यवस्था समेत गरि आएको छ । यस वित्तीय संस्थाले सामाजिक उत्तरदायित्व अर्न्तगत विपन्न, ङ्द प्रभावित तथा पछाडि पारिएका समुदायका बालबालिकाहरूलाई कक्षा १ देखी १२ सम्म औपचारिक शिक्षामा सहयोग, हिंसा प्रभावित महिलाहरूलाई सामाजिक पुर्नस्थापना तथा सिप विकास तालिम लगायत विद्यालयको भौतिक पुर्वाधार विकास, महिलाहरूको स्वास्थ्य प्रर्वद्धन गर्न आवश्यक सहयोग लगायतका कार्य गरि आएका छौ ।

यस वित्तीय संस्था संचालनको क्रममा आवश्यक ऋण सहयोग तथा सुभावा प्रदान गर्ने नेपाल राष्ट्र बैंक (Nepal Rastra Bank), रुरल माईक्रोफाईनान्स लघुवित्त वित्तीय संस्था लि. (RMDC Laghubitta Bittiya Sastha Ltd.), फर्स्ट माइक्रो फाइनान्स लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.(First microfinance Laghubitta Bittiya Sastha Ltd.), बैंक अफ काठमाण्डौ (Bank of Kathmandu), मेघा बैंक (Megha Bank), नविल बैंक (Nabil Bank), सिभिल बैंक (Civil Bank), एन. आई. सि. एशिया बैंक (NIC Asia Bank) लगायत अन्य बैंक तथा वित्तीय संस्था प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछौ ।

यसै गरी यस वित्तीय संस्थाको क्षमता अभिवृद्धि तथा सदस्यहरूमा उद्यमशिलता विकास गर्न महत्वपूर्ण सहयोग पुऱ्याउने सक्षम वित्तीय पहुच अभिवृद्धि परियोजना (Sakchyam – access to finance program), हेफर इन्टनेसनल (Heifer International, Nepal), ह्याबिटाट फर ह्युम्यानिटि नेपाल (Habitat for Humanity Nepal), प्रजातन्त्र तथा विकास केन्द्र काठमाण्डौ, नागरिक आवाज, ललितपुर लगायत अन्य घोराही उपमहानगरपालीका, तुलसीपुर उपमहानगरपालीका, अन्य नगरपालीका, गाउपालीकाहरू तथा सम्पुर्ण सरकारी तथा गैर सरकारी संस्था प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछौ ।

गीता गिरी

अध्यक्ष

महिला सामुदायिक लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेड लि.

Messages from Deputy CEO

नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्र वि.स. २०५० साल भदौ ३ गते विधिवत रुपमा जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा दर्ता भई महिला तथा बालबालिकाहरुको सर्वाङ्गिक विकासको लागि कार्य गर्न स्थापना भएको गैर सरकारी संस्था हो ।

समाजमा रहेका विभिन्न किसिमका असमानता, कुरिती तथा विपन्नताबाट समाजलाई आर्थिक तथा सामाजिक रुपमा सक्षम बनाउन जनचेतना फैलाउदै पछाडि पारिएका महिला, युवा तथा बालबालिकाहरुको शिक्षा, स्वास्थ्य, सामाजिक मानव अधिकारी तथा सशक्तिकरणका लागि विविध कार्यक्रमहरु संचालन गर्नको लागि घोराही नगरपालीकाका वडा नं. ९, १० र ११ का केहि टोलहरु बाट कार्यक्रम संचालन गर्दै हाल आएर दाङ, सल्यान, प्युठान तथा रोल्पा जिल्लामा विविध कार्यक्रम संचालन गर्दै आईरहेको छ ।

समाजमा महिलाहरुलाई सामाजिक सशक्तिकरण का साथै आयआर्जन तर्फ उन्मुख नहुदा सम्म महिलाहरुले परिवार तथा समाजमा सम्मान पाउन सक्दैनन भन्ने सिकाई बाट यस संस्थाले २०५१ सालमा नेपाल राष्ट्र बैकको स्विकृती प्राप्त गरी महिलाहरुलाई समुहमा आवद्ध गर्दै भविष्यको लागि सानो सानो वचत गर्न प्रोत्साहन गर्दै समुहमा आवद्ध गर्दै, समाजमा रहेका सामाजिक कुरिती, छुवाछुत, सामाजिक विभेदलाई न्युनिकरण गर्नका लागि सबै किसिमका जातजातिका महिलाहरुलाई एउटै समुहमा आवद्ध गरी मातृत्वको विकास गराउन पहल गरियो जसको फलस्वरुप हाल उक्त कार्यक्रमलाई सफलतापूर्वक संचालन हुदै महिला सामुदायिक लघुवित्त वित्तीय संस्था लि. मा स्तरोन्नती भई बैकिङ कारोबार संचालन गर्न सफल भएका छौ ।

घर बाट बाहिर निस्कन नचाहने, आफनो परिचय दिन नसक्ने, श्रीमानको नाम भन्न नचाहने, आफनो मनमा लागेको पिडा व्यक्त गर्न नसक्ने, आफनो नाम लेख्न नजान्ने महिलाहरु हाल आएर आफनो नाम लेख्न, केहि कुरा राख्न साथै लघुवित्त कार्यक्रम मार्फत व्यावसायीकता तर्फ उन्मुख भई परिवार तथा समाज बाट समेत सम्मान प्राप्त गर्न सफल भएका छन् । महिलाले आय आर्जन गर्न सक्षम भए पछि परिवारमा छोरा छोरीको शिक्षा, स्वास्थ्य तथा रोजगारी सृजना भएको छ ।

महिलाहरु समुहको माध्यम बाट सामाजिक तथा आर्थिक सशक्तिकरण पश्चात हाल आएर स्थानिय स्तरकोनिर्वाचन बाट निर्वाचित भई गाउ विकास मा जुटेका छन् । लघुवित्त कार्यक्रमले स्थानिय स्तरमा रहेका युवाहरुलाई रोजगारी सृजना गर्दै व्यावसाय मुखी बनाउन सक्षम भएको छ । संस्थाले हाल आएर १० जिल्लामा २५ वटा शाखा मार्फत ६० हजार भन्दा वढि महिला दिदी बहिनी तथा युवा हरुलाई समुहमा आवद्ध गरी विभिन्न कार्यक्रम मार्फत सेवा पुऱ्याउन सफल भएको छ ।

संस्थालाई निरन्तर रुपमा सहयोग पुरयाउने हेफर ईन्टरनेसनल, सक्षम वित्तिय पहुच अभिवृद्धि कार्यक्रम, प्रजातन्त्र तथा विकास केन्द्र काठमाण्डौ, नागरिक आवाज ललितपुर, टेवा अनुदान कार्यक्रम, ह्याविटाट फर ह्युम्यानीटि नेपाल, आर्क फाईनान्स, सरल उर्जा, बैकल्पीक उर्जा प्रवृद्धन केन्द्र, स्वावलम्बन विकास केन्द्र, नेपाल राष्ट्र बैक, एन आई सि एशिया, बैक अफ काठमाण्डौ, आर.एम.डि.सी. काठमाण्डौ, एफ.एम. डि.वी. काठमाण्डौ, युनडिपी, युनिसेफ, सेभ द चिल्ड्रन, घोराही तथा तुलसीपुर उपमहानगर पालीका, विभिन्न नगरपालीका, गाँउपालीका तथा स्थानिय निकाय साथै अन्य महत्वपुर्ण सहयोग पुरयाउनु हुने सरकारी, गैरसरकारी सघ संस्था, कर्मचारी परिवार तथा समुदायका सबै सदस्यहरुलाई धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

शारदा शर्मा

नायब प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

Introduction

Nepal Women Community Service Center is the first social organization established by the women having the spirit of social justice, gender equality and democracy in 1993 AD at Dang district. The organization was established to ensure women's existence and self-respect in the family, their identity, approach and representation in national opportunity and also for the equal and meaningful participation in the main stream of national development.

Vision: To create an aware and self reliant society

Mission: Empowerment through local resource mobilization

Goal: Social and economic empowerment of youth and women

Objective:

- Awareness for gender and sexual violence
- Supportive programs for domestic violence affected people
- Cooperative strengthening program
- Child education program
- Renewable energy program
- Disaster management program
- Cooperative strengthening program
- Agriculture and livestock development program
- Micro Finance program

Highlights of NWCSC's of Service

Name of the program	Area	Year	Supporting agency	Program period
Skill development trainings	Dang district	Rs 60,000	Skill development promotion center Ktm.	July 1994-July 1997
Legal support program for domestic violence affected women	Dang district	2,00,000	District Bar Association, Dang	July 1996- July 2000
Awareness program on Drug	Dang district	50,000	GoN/ ministry of home affairs	Jan - Dec 1998
Training on CRC/CEDAW	Dang district	4,00,000	UNICEF Nepal/ DDC Dang	Jan 2000- Dec 2002
Micro credit project for Women	Dang district	4,00,000	CECI Nepal/Ministry of local development	July 1994 - Dec 1998
Informal education program	Dang district	8,00,000	UNICEF Nepal/NGO Coordination committee	Jan 1997 - Dec 2002
Informal education Program	Dang district	4,00,000	PACT Nepal	July 1993 - 1996
Awareness program on Drug	Dang district	50,000	GoN/ ministry of home affairs	Jan to Dec 1998
Women empowerment Pro.	Dang district	2,00,000	Tewa Grant, Laitpur	Jan 2005- Dec 2008
HIV /AIDS awareness program	Dang district	35,00,000	UNDP	Jan 2007 - Nov 2009
Comprehensive package for migrant people and their families	Pyuthan district	55,45,520	Save the Children	15 Nov 2009 to 15 Nov 2012
Community livelihood program	Dang district	29,67,965	Heifer International	Jan 2009 to Dec 2012
Small holder micro enterprises strengthening program	Dang district	60,00,000	Heifer International	Jan 2010 to July 2016
Sadhav program	Dang district	50,00,000	Nagarik Aawaj, Kathmandu	Jan 2012 to ongoing
School building construction program	Dang district	5,50,000	Australian Embassy	March 2007 to Feb 2008
Meaning full life for housing	Dang district	3,50,000	Habitat for Humanity Nepal	July 2008- July 2010
Peace and Development Program	Dang district	65,00,000	UNDP/SPDI (Support for peace and dev. initiative)	Jan 2003 to Dec 2006
Enhancing access to financial services program	Dang, Salyan, Pyuthan, Rolpa	3,50,00,000	UKAIDS/ Luies Berger	July 2015 to July 2018
Renewable energy program	Dang , Salyan, Pyuthan and Rolpa	5,00,000	ARC Finance/ AEPC/GON	July 2016-July 2018
Youth for peace and reconciliation program	Dang district	35,00,000	Nagarik Aawaj Kathmandu	July 2012 to ongoing
Education for empowerment(E4E)	Dang district	6,00,000	Democratic development center Kathmandu	Jan 2008 to ongoing
Under Privilege Girls Education support Program (UGESP)	Dang district	30,00,000	Little sisters fund USA/ CDD Kathmandu	Jan 2010 to ongoing
Supportive program for domestic violence program	Dang district	2,00,000	Social responsibility fund	Jan 2014 to ongoing
Micro finance program	Dang, Salyan, Pyutha, Rolpa	10,00,00,000	RMDC, FMDB, NIC Asia, BOK,	July 2002 to ongoing

CHILD EDUCATION PROGRAM

- Name of program:** Education for empowerment program (E4E)
- Funding Agencies:** Democracy for development center, Kathmandu
Little sisters fund, USA
Social responsibility fund of NWCSC
- Program period:** January 2008 on going
- Program area:** Dang, Pyuthan, Salyan and Rolpa District.
- Introduction:**

Education is accepted as a fundamental right throughout the world. Due to gender discrimination, domestic violence, geographical condition, poor socio-economic condition, child marriage, lack of human resource in education sector and poor infrastructure large number of children in Nepal are unable to get formal education.

The female literacy rate in Nepal is below 30 percent and overall literacy rate is only 60 percent. A large percentage of Nepalese girls get married before they are 16 years of age. Gender discrimination is deeply rooted within Nepalese society, as daughters are seen as a financial liability so, Nepal women community service center (NWCSC) started supporting for education of underprivileged girls from ultra-poor, displaced, conflict-affected, Dalit and Kamiyas families.

Vision

- ✓ Increase access to education for ultra-poor, conflict-affected, domestic violence-affected and poor children.

Objective

- ✓ To provide support to children who are unable to get formal education.
- ✓ To improve the personal hygiene, nutritional status of the girls.
- ✓ To help the study of the girls with full and partial scholarship from 1 to 12 class.
- ✓ To support for the education of Under Privilege girls.

Methodologies

- ✓ Select and literate the girls who have not any income sources.
- ✓ Enhance the capacity of the girls as well as their family.
- ✓ Encourage them through many school level program (speech, quest, song, dance, drawing, essay competition and many other)
- ✓ Provide Fee, Dress and stationery.
- ✓ Child club formation and monthly meeting.
- ✓ Monitoring and evaluation/Reporting

Achievement

- ✓ 600 children have been supported for the formal education support from class 1 to 12 .
- ✓ Organized 16 days campaign on women violence in close coordination with NGO's and Government Organization.
- ✓ Improved personal hygiene, nutritional and health status of the girls as well as their families.
- ✓ Girls including their family also aware on child right , human right , women violence , child marriage, girls trafficking and child abuse.
- ✓ School level competition program (speech, drawing and essay competition) organized on international children day .
- ✓ Established science lab in Ma. Ve. Gogali school, Water purifier in Ma. Ve. Gorakh nath chaudhera school and Shree jan jyoti Ma. Ve Tuhiraniyapur, Dang,
- ✓ Established school library in Saraswoti Ma. ve. Bharatpur, Dang

Education material distribution to children in FY 2018/2019

Mr. Trevor patzer, Little sisters fund, USA and Ms. Usha acharya from CDD Kathmandu receiving token of love by BoD of NWCSC

Girls receiving sanitary pad

Ms. Kalpana Neupane, Chairperson of NWCSC and Ms. Gita Giri, Chairperson of Mahila Samudayik Laghubitta Bittiya Sastha Ltd in interaction program with children and educational materials distribution program

LIVELIHOOD AND INCOME GENERATION

By targeting the disadvantaged group including Dalit, Tharu, Janajati and minorities from different cluster of Dang district, NWCSC has successfully implemented Community livelihood program and Smallholder enterprise program from Jan 2010 to Dec 2016 with the support of Heifer International Nepal in Dang district. This project success to enhance the economic level of the targeted families through goat raising and collective farming activities in targeted area. Capacity building and skill development trainings along with social mobilization and cooperative movement activities aimed at bringing holistic changes and empowerment of the project families.

Objectives

- To increase the income level of project families.
- To improve the nutritional, hygiene and sanitation status of the project families
- To improve the physical environment of the community through conservation of environment by adoption of environment friendly practices.

Program Period: Jan 2010 to Dec 2016

Program Area:

- Dang district

Methodologies

- Group formation and regular meeting.
- Placement of original livestock and PoG and passing the Gifts.
- The group receiving goat and swine will pass on its female offspring in 1:1 ratio to members of new groups over two generations.
- The pass on will take place within 18 months of the receipt of animal.
- Provide various trainings(Heifer corner Stone training, SHG, Gender , kitchen gardening, fodder and forage, improved animal management, nutrition, pre-cooperative, farmer enterprises analysis and planning)

Achievement

- ✓ 4 (four) Community cooperative Nilkamal women social enterprise cooperative, Sammunity women social enterprise cooperative, Sudhar Women Social enterprise cooperative and Jamayare women social enterprise cooperative established in Dang district.

- ✓ 4000 members engaged in 4 cooperative and engaged in saving and credit activities.
- ✓ Milk collection, Vegetable collection and Goat collection center established and market linkage developed.
- ✓ By doing self evaluation and by preparing a single work plan, 6 groups including 147 members have been performing social activities such as cleaning paths, making neat environment and surrounding, grass farming, vegetable farming and goat rearing in a progressive way.
- ✓ Having made 86 groups including 2148 families, they have successfully made saving up to Rs. 1,98,750.
- ✓ By doing self evaluation and by preparing a single work plan, 6 groups including 147 members have been performing social activities such as cleaning paths, making neat environment and surrounding, grass farming, vegetable farming and goat rearing in a progressive way.
- ✓ Groups are getting chance to visit other groups and getting feedback. Through these visits under the project, focusing on implementation of new technology, activities, improvement and achievement are easily and effectively shared.
- ✓ So far 434 members have improved goat shed, buffalo shed, and 240 members have improved "Tatano". 624 families have been feeding iodine to cattle. 850 families have started giving maize, wheat etc apart from nutritious grass.
- ✓ Selected 460 farmers have been given information about artificial insemination system and benefited by this system.
- ✓ Through passing gifts vegetable seeds have been given to 91 groups. There is an excellent improvement as nutrition status had been uplifted.
- ✓ Regular health check up of 7890 people had been done in local health institutions.
- ✓ By establishing milk collection center at " Kerunia" by "Samunatti Social Uddami Mahila Cooperative" has been collecting 300 liters milk on daily basis.

Lesson Learnt

- Government partnership supported to create enabling environment to increase community participation for development.
- Gender discrimination and cast discrimination has been reduced after heifer cornerstone training to groups.
- Women are organized into the group and they have developed the feeling of social and mutual benefits.

Members in fodder production training conducted in Lamahi municipality-1, Sonpur

Members in Passing on Goat as Gift to other member

PEACE AND DEVELOPMENT

Nepal suffered heavy losses due to the decade long armed conflict (1996 - 2006) between the Maoists rebels and the Government of Nepal. The conflict displaced 100,000 - 200,000 people; killed almost 11,000 citizens (UNDP 2005); and, eroded trust within and between communities. The conflict ended with the signing of the Comprehensive Peace Agreement (CPA) between the Government of Nepal and rebel armed party, CPN-Maoist in November 2006.

Youth were at the core of the conflict, either through recruitment into armed groups or as victims of social destabilization, causing a high number of male youth to become combatants or to seek employment opportunities abroad. The absence of young men from communities resulted in increased recruitment pressure on women, leading to a situation in which 40% of the rebel army was comprised of female cadres. Both youth who were recruited and youth who remained in their communities were affected by the violence.

Mid western region is the origin of armed conflict and Dang district is one of the most affected district by armed conflict. Nepal Women Community Service Center(NWCSC) initiated is "peace and development program with the support of UNDP/SPDI(Support for peace and development initiative Program)", "SADHAV program" and "Change makers for peace and reconciliation(CMPR) with the support of Nagarik Aawaj Lalitpur since 1998 in Dang district.

"Change Makers for Peace and Reconciliation" (CMPR)program is the continuation of previous program "SADBHAV" in its new name and with some new modality and objectives based on changed political and socioeconomic condition of the targeted communities. Like 'SADBHAV' in previous years 'CMPR' too is being implemented by NWCSC with the support of Nagarik Aawaz Lalitpur since February 2017.

Program Area:

Dang district, Phulbari VDC (now Tulsipur Sub-metropolitan city), GoltakuriVDC (now Dangisharan rural municipality), Laxmipur VDC (Now Ghorahi Sub-metropolitan city) and Ghorahi Sub-metropolitan city.

Mobilization of Youth Peace Ambassadors and Peace Volunteers

With the strong belief that, youths are the change agents of the community, Change Makers for Peace and Reconciliation (CMPR) program is implementing youth Peace ambassadors and peace volunteers in program running areas. One youth peace ambassador is mobilized in each program implemented area and under one Peace ambassador 15 youth peace volunteers are working for the smooth access of community people and effective outcomes of the program.

Most of the youths involved in CMPR program as Peace Ambassador and peace volunteers are Youth women, some of them are conflict and violence affected but they are highly energetic, motivated and eager to serve the societies by doing the

social work. Their strong devotion in their responsibility to aware the community people in different social issues, conducting peace campaign and maintain sustainable peace in their communities.

Community Peace Center and its effectiveness in the Communities

During any kinds of disastrous moment or conflict situation there is the shortage of such shelter where people feel secure, easily can gather and share their pains to each other. This type of common place is very essential in such moments. Realizing this fact NWCS Dang in co-ordination with Nagarik Aawaz, Lalitpur has established community peace centers in CMPR program implemented area i.e. Laxmipur, Phulbari and Goltakuri Dang.

In each peace centers fifteen peace volunteers and a peace ambassador are mobilized. In the presence of community peace centers the communities are accepting each other's co- existence and feeling more responsible. Local Stakeholders and community people are helping to run peace centers.

Peace education in Schools

CMPR program is conducting peace education activities in schools to develop positive attitude to the students of conflict affected communities, minimize violent activities in coming days respect and accept each other's existence, abandon the feeling of revenge and more.

Under the peace education programs the activities like peace folk song competition, peace oratory competition, peace drawing competition, peace quiz contest and various other creative activities were conducted which directly helped students to expos and express there hidden talent, their socioeconomic life through the medium of song, poetry, etc. the awarded provided during the peace education activities in the schools motivated them to continue their education. Different games used during peace education activities helped them to develop healthy competition.

Community Awareness Activities / Peace Initiatives

There is the existence of number of social issues in Nepalese society. Phulbari, and Goltakuri of Dang district are such communities where numbers of social problems are prevailing due to various reasons like illiteracy, superstitious belief, orthodox society, conflict, absence of government in community level etc. In this context CMPR program has conducted various awareness activities/ peace initiatives to find and discuss the prevailing social issues like cast discrimination, dowry system, domestic and women violence, child marriage, utilization of public property etc. with the local stakeholders and different groups (mother, youth and child) formed under CMPR program so that they could be familiar and could play leading role to bring positive change in their communities.

Psychosocial Orientation to youth and Community groups

Under Change Makers for Peace and Reconciliation (CMPR) program psychosocial orientation to youth and community groups are conducted to Program implemented area. Before the implementation of program the community peoples were unknown about the psychosocial problem and its counselling. The youths, women and other people were suffering from different psychosocial problem but they were neglecting their problems and following witch craft rather medical treatment and counselling.

The real causes of their problem were like domestic violence, death of relatives during conflict, poverty, rape case, unemployment, natural disasters, sexual harassment etc. but people were thinking all that was due to sin of previous life and many peoples were facing the problem like weakness, hopelessness, worry, suicide, inability etc. But after the implementation of CMPR program and regular psychosocial orientation to youth and community groups the situation has changed now. People are aware that psychosocial problems grow and develop due to one's own thinking. Now a days youths are aware and they aware community peoples about the psychosocial problems too.

Peace Campaign

Under CMPR Program special activities are conducted on the special days or occasion like international peace day, children day, education day etc. and we have named them as peace campaign. Programs like street drama against different social issues and evils, essay and folk song competition, health camp for flood affected communities, eye camp for conflict affected communities are the activities to be conducted under peace campaign in CMPR program implemented area. After the Peace Campaign program awareness among the people is spread about the child marriage and its bad impacts.

Achievement:

- 3 Peace center steering committees are formed for the sustainability of community peace center in each program implemented area.
- The member of local mother group, media person, teachers and peoples representatives are included in the peace steering committee for the effective Group work.
- Training on Conflict Transformation and Leadership development was provided to 35 people's representatives including ward chairpersons.
- The stakeholders have made the commitment to utilize in their day to day life and in the community what they have learnt during the training.
- Enter school competition during peace education has helped students to increase healthy competition among the friends.
- 35 school teachers from 21 schools were provided training on psychosocial support.
- The psychosocial support training has helped to address the student's psychosocial problems in their school by their own trained teacher.
- Chief of the sub-metropolitan city and rural municipality have given words to work together in social issues during the visit of different coordination workshops.
- 11 People's representatives including deputy mayor and ward chairperson participated the training on "Mediation and Restorative Justice".
- The training on "Restorative Justice" provided to the chief of judicial committee and the members will directly help them to deliver justice in different cases.

Participants of Psychosocial support Training

**Peace volunteers on peace initiatives and community peace center
Providing financial support to fire victim at Goltakuri in the presence of rural
municipality stakeholders, SWC member and Police chief during monitoring visit from
the SWC Kathmandu.**

Peace volunteer awareness on Gender issue at Tulsipur 13 Phulbari

Case Study

Garima B.K.

Garima BK was born on July 3, 1987 in Phulbari VDC, 4 Raniyapur Dang district of Nepal. She has a ten plus two degree. She was born in a very poor family, it was very difficult to educate her to her parents up to high school. However she passed SLC in 2064 B.S. There was no chance of higher education for her so she couldn't continue her higher education immediately after the SLC but after one year gap a local college provided her scholarship to continue her education and she completed her plus two level in 2068. But her dream to stand on her own remain only a dream when she got married. Her family members including her husband in her home began to torture her mentally and physically regarding the issue of not bringing enough dowry form her parents' home, every time whole family addressed her as beggar's daughter. Inhuman violence started over her. Later, in 2073 B.S. her husband married another bride and became contactless without registering the first marriage with Girama. Not being able to tolerate any

further, she left her husband. She started living in her father's home. She lost her dignity and was utterly depressed. Her light of hope also extinguished when her parents passed away.

When she came in contact to the CMPR program in 2017, she was shy, nervous and confined to herself. She joined as a peace volunteer She participated herself in different community awareness activities, peace volunteer trainings. Today she is a confident woman who seeks to help other women in need. She herself in support of CMPR program has registered a writ for the divorce with property in the court. Her awareness level has also increased in the couple of years.

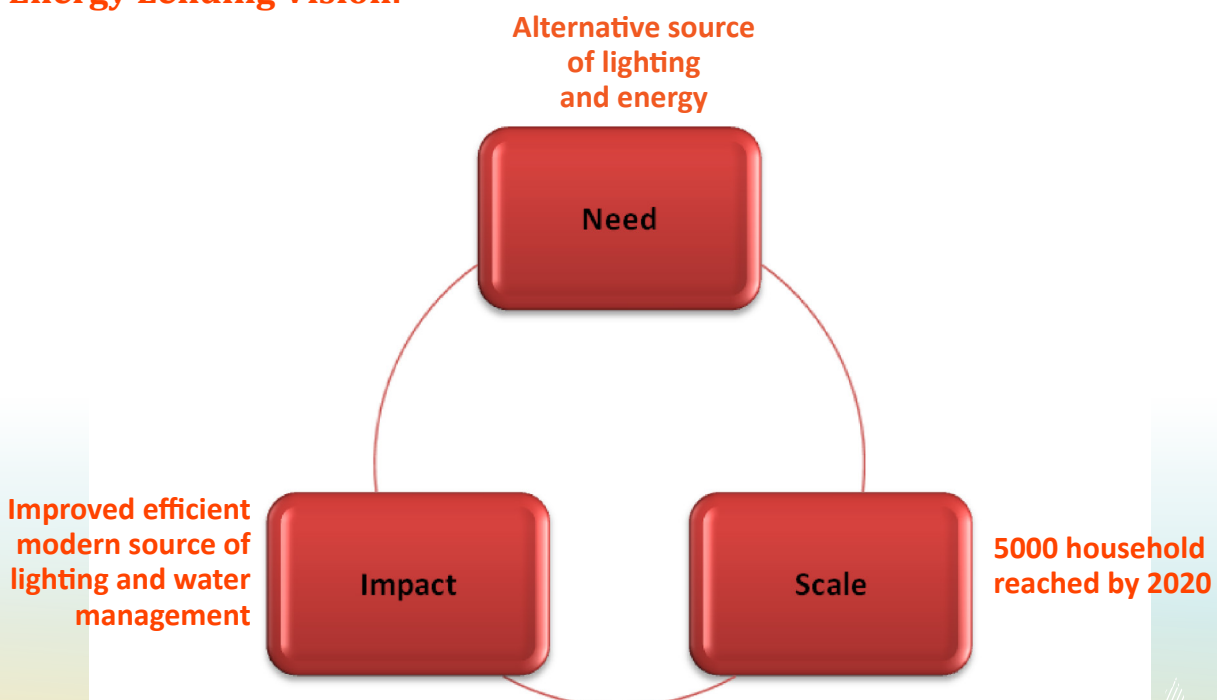
RENEWABLE ENERGY PROGRAM

With Vision of “Ek Ghar Ek Solar” to provide alternative source of lighting and energy, Nepal women community service center(NWCSC) is implementing Renewal Energy program in Dang, Salyan, Rolpa and Pyuthan districts. Nepal women community service center (NWCSC) is providing small solar light system and solar photovoltaic water pumping system for clients of microfinance program.

With the technical support of ARC finance, Alternative energy promotion center(AEPC)/ Center for Renewable energy Fund(CREF)/ GON is providing technical support, capacity development of staffs and clients and linkage with product companies to promote solar home system as well as promote solar photovoltaic water pumping system.

- ✎ Provide irrigation facilities to farmers through PV water system.
- ✎ Increase the livelihood farmer through the well water management.
- ✎ Increase in irrigated land through the drip irrigation.
- ✎ Diversification to cash crops and vegetable farming

Energy Lending Vision:

Supporting Agency:

- ARC Finance
- AEPC/GON

Product companies:

- D-Light, Kathmandu
- LS Solar , Kathmandu
- Ujalo Urja, Kathmandu

Mr. Bishal Thapa, Technical advisor ARC finance during staff capacity building training

Happy client with 200 watt solar home system

DOMESTIC VIOLENCE SUPPORT PROGRAM

Nepal Women Community Service Center (NWCSC) has been in the forefront of campaign against violence and all forms of discrimination against women since its establishment in Dang district. It is leading the alliance of NGOs and rights group in Dang district. NWCSC is also working in partnership with local NGOs in near- by districts to support and take appropriate step to ensure Justice for victims.

It was found that most of the victims were unaware to protect the evidence which could be crucial in their fight against perpetrators. Many of them don't have money to fight lengthy legal cause. Moreover, the patriarchal society at large is not supportive towards victims of sexual violence and often the affected women are victimized twice; first by the perpetrator and for the second time by their family and community.

The government of Nepal has set up the One Window Crisis Management Center (OCMC) under the chairmanship of the chief district officer of Dang. NWCSC takes up the case of individual victims to the OCMC and follows them up to ensure that they get medical, legal and other support from the agencies concerned. Ms. Radha poudel, focal personal and counselor of OCMC reported that 600 victims has been supported for different services during this (July 2018-july 2019) year. Nepal women community service center is member of OCMC and actively working for psycho-social counseling and other support for victims of Rapti zone.

NWCSC has been providing psycho-social counseling and legal support to the victims in Dang and other surrounding district of Rapti Zone. Some major challenges like taking longer time for justice, prosecution and legal system is not victim's friendly. Vested interest groups including local political party leaders tend to protect perpetrators while many victims don't have family support to fight for justice. There is a need to lunch social awareness campaign as well as a board social movement to end all forms of discrimination against women.

Nepal women community service center(NWCSC) in partnership with Sakchyam

Mahila victim affected women support center, Dang has also been working for social and economic support of domestic violence affected children and women in Dang district. Psycho-socio counseling, skill development training, livestock and agriculture promotion related training are provided to domestic violence affected women.

Objectives:

- Provide safety and freedom from violence and abuse.
- Provide psycho- socio counseling and rehabilitate in house.
- Awareness on self and support from victims
- Provide safe and health support to victims
- change in respectful communication
- Provide expanded space for action
- Provide legal and health support

Achievements:

- 420 violence affected women has been provided psycho-socio counseling support.
- 40 violence affected women rehabilitated in rehabilitation center.
- Health related service provided to 850 women and children.
- Educational material supported to 200 children from violence affected family.

Collaboration/ Co-ordination:

- Co-ordination with District Administration Office.
- Sub Regional hospital, Dang
- District Coordination committee, Dang
- OCMC, Dang
- Ghorahi sub metropolitan
- Local peace committee
- Human rights branch office Dang.

COOPERATIVE STRENGTHENING PROGRAM

Cooperative movement in Nepal has a long cultural tradition. Cooperatives including savings and credit associations popularly known as Dhikuti, and Labor exchanging systems known as Parma Similarly, Guthi provided a forum to work together as cooperative system in different socio cultural practices in Nepal.

The first Co-operative Act was enacted by the government in 1960, which was followed by the Agricultural Co-operative Act (Sajha Sahakari). In 1963, the capital of savings and credit cooperative societies was converted into a Cooperative Bank.

Nepal Women Community Service Center (NWCSC) initiated for cooperative movement in Dang district in early 1990's. Community Saving and Credit Cooperative Ltd. was first cooperative established by volunteer women in 1997 in Dang district.

By this time, Nepal Women Community Service center initiated to established 1 (One) Community Saving and credit cooperative ltd. and 4 (Four) enterprise cooperatives. Nilkamal women social enterprise cooperative, Sammunity women social enterprise cooperative, Sudhar Women Social enterprise cooperative and Jamayare women social enterprise cooperative established in Dang district.

Achievement:

- 1 One saving and credit cooperative Community saving and cooperative, Ghorahi, Dang (3625 member) and 4 (Four) enterprise Cooperative Nilkamal women social enterprise cooperative (1114 member) Sammunity women social enterprise cooperative (598 member) Sudhar women social enterprise cooperative (193 member) and Jamayare women social enterprise cooperative (300 member) are engaged in cooperative movement for economic empowerment.
- Members are engaged in milk collection, vegetable collection and goat collection and agriculture production related activities.
- Market linkage of livestock and agriculture product has been developed in local and regional market.

- 650 ltr milk and vegetable collection center established in Nilkamal women social enterprise cooperative, Dang.
- Fertilizer, seed, medicine and agriculture equipment are provided to members.

Ms. Bimala Yogi, Founder Chairperson of Community Saving and Credit Cooperative Ltd, Ghorahi, Dang. receiving appreciation letter from Honorable President of Nepal Ms. Bidhya Bhandari being best cooperative in Province no. 5

महिला सामुदायिक लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.

Introduction

Mahila Samudayik Laghubitta Bittiya Sastha Ltd.

Introduction :

Mahila Samudayik Laghubitta Bittiya sastha Ltd. is registered under the "Company Act 2063" with registered no : 195273/075/076 in Company Registrar's office of Nepal as a micro-finance institution dated 7 Aug 2018(BS 2075.4.22) with central office at Ghorahi Sub-metropolitan Ghorahi, Dang in Province 5 of Nepal. The Nepal Rastra Bank(NRB) has given the license for operating the transaction of "D" Class microfinance institution. The license number is 78/075/076.

Mahila Samudayik laghubitta Bittiya Sastha ltd came in the existence as the microfinance program of Nepal Women community Service Center, NWCSC registered as NGO (under NGO registration act 2034 in Dang district transferred to "D" class microfinance institution.

Nepal Women Community Service Center (NWCSC) was implementing microfinance program as FINGO after getting approval from Nepal Rastra Bank (NRB) in July 2003 (BS 2060) as Financial Intermediate Non Government Organization (FINGO) and later the microfinance program has been upgraded to Mahila Samudayik Laghubitta Bittiya Sastha ltd. in Aug 2018.

Mahila Samudayik Laghubitta Bittiya Sastha ltd was established in 2018 with objective of social and economic empowerment of youths and women and to provide qualitative financial and non financial services. It has initiated microfinance services to enhance the agriculture, livestock, small cottage industries and support to become small, medium enterprise with emphasis in skill development, income generating activities and local resource mobilization to reduce poverty and contribute to poverty reduction strategies of Government of Nepal (GON).

It has initiated microfinance services by replicating the Grammen Bank Financial System of Bangladesh and SCG (Saving and Credit Group) linkage model.

Vision: Social and economic empowerment of youths and women from deprived sector.

Mission: Enhance quality life of youths and women through microfinance services.

Goal: Provide microfinance services through trained human resource and local resource mobilization.

Lending partner:

- Rural microfinance development center ltd
- First microfinance development center ltd
- NIC ASIA
- Bank of Kathmandu
- Megha Bank
- Nabil Bank
- Civil Bank

District coverage:

- 1) Dang,
- 2) Salyan
- 3) Pyuthan
- 4) Rolpa
- 5) Rukum
- 6) Kapilbastu
- 7) Rupendehi
- 8) Banke
- 9) Bardiya
- 10) Kailali

Following process is adopted in micro finance program:

- a) Formation of groups and group centers through social mobilization.
- b) Provide various training, workshop, meeting and exposure visits to develop the leadership and capacity.
- c) Skill development trainings for economic empowerment.

- d) Disbursement of micro loan
- e) Monitoring for loan utilization.
- f) Support to become SME
- g) Business promotion and Business counseling.

Achievements:

S.N	Description	Achievement as of July 2019
1	District	4
2	Branch office	23
3	Staff	175
4	Member	42800
5	Loanee	20775
6	No of center	2608
7	No of groups	9623
8	Saving collection	98 million
9	Loan outstanding	153 million
10	Recovery	98.68%

Sakchyam

access to finance program

- Name of program:** Promoting access to finance through Enterprise Development Service(EDS) and tablet banking program
- Program period:** August 2018 to July 2020
- Funding Agencies:** Sakchyam- access to finance program/UJIAD/ Lueis Berger
- Technical support :** Berendina Micro investment Company ltd(BMIC), Sri lanka
- Program area:** Dang, Pyuthan, Salyan and Rolpa District.

Introduction:

Based on past 15 years of experience NWCS has strongly realised that the greatest challenge in microfinance arena is lack of business promotion, new business creation, SME creation and orientation for best use of loan provided by MFIs. As a result, most of the loans disbursed to clients are not being used from business perspective, rather used simply for supplementing household income. Similarly, Lack of technical support to loan clients is another constraint hindering meaningful use of the loans provided. Clients are lacking technical knowledge for agriculture and livestock production in Nepal. Thus NWCS developed EDS with technical backstopping through training and home visit by agriculture technicians to the clients as one of the key features. It is therefore expected that under this modality the clients will receive financial services complemented with technical assistance thereby boosting their confidence level to make productive use of loans as well as business promotion to become small and medium entrepreneur.

Objective

- ✓ To provide Enterprise Development Service (EDS) to clients of microfinance program to improve their economic status.
- ✓ To provide support to increase agricultural products, livestock and skill development through different subjective trainings and services.
- ✓ To promote use of new technology for enterprise promotion.
- ✓ To support clients to be small and medium entrepreneur through financial and technical support.

Process

- ✓ Existing clients of microfinance program are encouraged to get EDS services.
- ✓ Enterprise Development Officer (EDO) provides technical support and training to the clients.
- ✓ New technology (mini projector, tablet) are being used to train the clients.
- ✓ Financial literacy session regularly conducted to members.
- ✓ EDOs are responsible to support 1-2 branch.

- ✓ EDS awareness events are conducted at centers to promote EDS program.
- ✓ Poster, Brochure, flex are used to aware clients.

Service provided under EDS program:

- Business promotion , business registration and other support.
- Livestock insurance and linkage for AI.
- Support from Agriculture information center
- Readymade cloths/sewing production trainings

Use of Technology in EDS program

- Coupon issue and coupon record.
- Training demand, approve, training report.
- EDS detail report.
- Client KYC update through tab
- Tablet banking in 22 branches

Achievement as of July 2019:

S. N.	Activities	Achievement	Remarks
1.	Coupon issue	10285	
2.	Training event	715	
3.	Training participants	9340	
4.	Training follow up	1681	
5.	Business counseling and promotion	21000 clients	
6.	Livestock insurance	400 livestock	
7.	Technical support/ call from AIC	4515	
8.	EDO and marketing officer mobilized	13	
9.	Tablet banking	22 branch	
10.	Financial literacy	8500	clients
11.	Readymade cloths/ sewing training	60	member
12.	Radio program	4 community radio	

Mr. Himal Koirala, providing goat farming training to participants under Bingri Branch, Pyuthan

Mr. Pratik Devkota, Field coordinator, Sakchyam -access to finance program during Tablet lunching program in Shreenagar Sayan

Enterprise development officers(EDOs) in group after Trainers of Training(ToT) conducted in Ghorahi, Dang

Mr. Nirmal Dahal, team leader, Sakchyam - access to finance program and Ms. Bimala Yogi, CEO of Mahila Samudayik Laghubitta Bittiya Sastha Ltd. during EDS program signing ceremony held in Ghorahi, Dang

Case Study

सरुमारानी ४ बडडाडा केउरपानी निबासी खगेश्वर रेशमीले सोचन पनि भएको थिएन कि बुढेसकालको सहारा महिला सामुदायिक लघुवित्त वित्तीय संस्था द्वारा सञ्चालित लघुवित्त कार्यक्रम बन्छ भनेर । खाइलाग्दो जवानी परदेशी जिबनमा खर्चिनु भएका रेशमीको जिवन परिवारको खुसि साटनमा ब्यथित भएको कुरा बताउनुहुन्छ उहाँले । ४ घोरा १ घोरीका बाबु रेशमी सधै घोराघोरीहरूलाई राम्रो शिक्षादिक्षा दिई असल मार्ग लागी बुढेसकालको लट्ठी बननु भनेर सोचनुहुन्थ्यो तर जब घोराहरू सक्षम भएसगै अशं लिई छुट्टिन थालेपछि सपना चकनाचुर भएको बताउनुहुन्छ उहाँले ।

हाल ६० बसन्त भन्दा बढि पार गरिसक्नुभएका रेशमी जिबनमा जतिसुकै उतारचढाव भएपनि जिवनमा कहिल्यै पनि हार खानुभएन । सामान्य पारिवारिक अबस्था रहेका रेशमी सधै नया गर्ने सोच गर्नुहुन्थ्यो सायद यहि सोचले होला सो क्षेत्रमा पहिलो पटक ब्रोईलर कुखुरा पालन सुरु गरेको अनुभव सुनाउनु हुन्छ उहाँले तर ब्यासायिक ज्ञानको कमी तथा आबश्यकता अनुसारको लगानी नभएका कारणले ब्यवसायले गति लिन नसकेको बेला २०७३ देखी सो क्षेत्रमा शाखा स्थापना संगै सेवा प्रदान गरेपछि उहाँको ब्यवसायले नया उर्जा प्राप्त गर्‍यो, आफ्नै नेतृत्वमा मिति २०७३ मा केन्द्र न.२५ को स्थापना गरि बचत तथा कर्जा कारोबार सुरु गर्नुभएका रेशमीले ब्यवसाय प्रबर्द्धनका लागी सुरुमा रु.५०००००- लिई सुस्ताएको ब्यवसाय लाई उर्जा प्रदान गर्नुभयो।

उँहाको निरन्तर ब्यवसाय प्रतिको लगनशिलता तथा संस्थाको लगानीका कारण सो पछि उहाँलाई पछाडी फर्केर हेर्ने अबस्था आएन । ब्यवसायमा कमिक सुधार संगै दोस्रो कर्जा रु.७५,०००००- लिई २०० कखराको खोर क्षमताबाट ५०० क्षमता बृद्धि गरि ब्यवसाय निरन्तर बढाउनु भयो । यसै गरि गाउँमा कटानि पिसानीको समस्याले मानिसहरू टाढा जाने समस्या रहेको साथै बर्षायाममा यातायातको समस्याले कुखुरा दाना गाउँ सम्म पुर्‍याउन समस्या हुने भएका कारण सो समस्यालाई समाधान गर्न कुखुरा पालनबाट भएको केहि बचत तथा तेस्रो कर्जा स्वरुप रु.८०,०००००- लिई मिल ब्यावसाय पनि सञ्चालन गर्नुभयो साथै सो ब्यावसायले गाउँको समस्या समाधान गर्नुसगै केहि आमदानीमा पनि बृद्धि भएको बताउनुहुन्छ ।

ब्यवसायमा सफलता संगै ब्यवसाय बृद्धि गर्ने सोचले चौथो कर्जा स्वरुप रु.१,००,०००००- कर्जा लिई १५०० कुखुराको क्षमता भएको खोर निर्माण गरि ब्यवसाय प्रबर्द्धन गरेका रेशमीले सो लटको आमदानीले एउटा लैनो मैसी खरिद गरेको र हाल बिहानको मात्र ३ लिटर दुध बिक्री गर्दै आएको बताउनुहुन्छ । यसैगरि पाँचौ कर्जा स्वरुप हाल १,७०,०००००- लिई ३००० क्षमताका २ वटा खोरमा कुखुरा पाल्दै आउनुभएको रेशमीले संस्थाले सुरु गरेको उद्यम बिकाश कार्यक्रमले ब्यवसायीमा ब्यवसाय गर्ने थप उत्साह प्रदान गरेको साथै ब्यवसाय गर्ने इच्छा र साधन भएमा उमेरले नरोक्ने बताउनुहुन्छ । हाल मासिक रु.५०,०००००- को हाराहारी आमदानी हुने साथै सो आमदानीबाट ७ रोपनी खेत किनेको साथै अबको बाँकिको उमेर घोराघोरीको सहारा बिना पनि बाचन सक्ने आधार बनाई सकेको कुरा बताउदै यस बुढेसकालमा आफुलाई ब्यवसायी बन्न उत्प्रेरणा, आर्थिक लगानी प्रदान तथा सदा सकारात्मक मार्ग निर्देशन गर्ने महिला सामुदायिक लघुवित्त वित्तीय संस्था लि. परिवार प्रति आभार रहेको बताउनुहुन्छ ।

नाम : खगेश्वर रेशमी

ठेगाना : सरुमारानी, ४ केउरपानी

प्युठान

केन्द्र न : २५

ब्यावसाय : कुखुरा पालन

श्रीलंका अध्ययन भ्रमण – एक अनुभव

राती को ११:४५ बजे बन्दरानाईके अर्न्तराष्ट्रिय विमानस्थलमा अवतरण गर्दा दिनको जस्तै चमकन्न उज्यालो तथा मानिसहरूको भिडभाड प्रशस्त देखियो । श्रीलंका विदेशी पर्यटकहरूको आकर्षण स्थल तथा केन्द्र विन्दु बन्दै गएको छ । इन्डियन ओसन (समुद्र)को दक्षिण पूर्वमा रहेको श्रीलंका एक टापु हो जसको क्षेत्रफल ६५६१० कि.मि रहेको छ । सार्क सदस्य राष्ट्र हरू मध्ये मालदिप्स पछाडि आर्थिक तथा सामाजिक रूपमा सपन्न रहेको श्रीलंकाको जनसंख्या ३ करोड ९ लाख (World Bank 2017) रहेको छ ।

सिंहली, तल्लि, बौद्ध, क्रिस्चियन धर्मालम्बीहरूको बसोबास रहेको यस देशमा ९ वटा प्रदेश तथा ३५ वटा जिल्ला रहेका छन । लोकतान्त्रीक राजनीति प्रणाली रहेको यस देशमा राष्ट्रपती तथा सांसद द्वारा देशको राजनीति संचालित हुन्छ । GDP Per capita income 3800 USD (2016) तथा Gross domestic product 81.32 billion USD (2016) रहेको श्रीलंका आर्थिक रूपमा सम्पन्न देश हो । नेपाल भन्दा पाँच गुणा वढि प्रति व्यक्ति वार्षिक आमदानी रहेको यस देशमा पर्यटन, चिया टेक्सटाईल, धान, रबर तथा कृषि जन्य उत्पादन देशको प्रमुख आमदानीको स्रोत रहेका छन । कुल ग्राहस्थ आमदानी मा कृषि क्षेत्रको ३१ प्रतिशत योगदान रहेको यस देशमा धान तथा नगदे बाली प्रमुख आमदानीको स्रोत को रूपमा रहेको छ । करिव ७० प्रतिशत जनसंख्या ग्रामिण क्षेत्रमा बसोबास गर्ने यस टापु प्राकृतिक स्रोत र साधन ले भरिपूर्ण रहेको छ ।

आर्थिक उदारिकरण सँगै आर्थिक सम्पन्नता हासिल गरेको देशहरू मध्ये प्रशस्त वैदेशिक लगानी रहेको र बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरू वित्तिय अनुशासन तथा पारदर्शिता कायम गर्दै देशको विकासमा महत्वपूर्ण योगदान पुराएका छन । १९४८ मा ब्रिटिश उपनिवेश बाट मुक्त भए देशमा विकासको क्रम अगाडी बढदै गएको समयमा ३५ वर्षे लामो द्वन्द तथा घरेलु हिंसा बाट देश आक्रान्त हुन पुग्यो । लिट्टे तमिल टाईगर (LTTE) तथा जातिय द्वन्द बाट एक लाख भन्दा बढि मानिसहरूको मृत्यु भएको यस देशमा सन २००४ मा द्वन्द समाधान भए पश्चात तिव्र गतीमा विकास भएको छ । विकसित देशहरू मध्ये ९६।३ प्रतिशत (२०१५)मा साक्षरता रहेका यस देशमा ९८ प्रतिशत युवाहरू शिक्षित रहेका छन ।

पवन योगी
बरिष्ठ प्रबन्धक तथा टिम लिडर
उद्यम विकास कार्यक्रम

सक्षम वित्तिय पहुच अभिवृद्धि कार्यक्रमको संयोजन तथा बेरेन्डिना माईक्रोइन्भेस्टमेण्ट कम्पनी लि. (Berendina Micro investment company Ltd. – BMIC) को आतिथ्यतामा ३३ देखि ३९ नोभेम्बर २०१८ मा आयोजना गरिएको अध्ययन भ्रमणको क्रममा श्रीलंका भ्रमण गर्ने अवसर प्राप्त भयो । BMIC श्रीलंकाले संफलतापूर्वक संचालन गरेको उद्यम विकास कार्यक्रम (enterprise Development Service EDS model) को उपलब्धि अध्ययन गरी नेपालमा संचालन रहेका लघुवित्त कार्यक्रममा EDS model लागु गर्ने उदेश्यका साथ उक्त भ्रमणको आयोजना गरिएको थियो । लघुवित्त कार्यक्रममा आवद्ध सदस्यहरूलाई विभिन्न मुल्यको कुपन जारी गरी विषयगत तालिम, उत्पादनको बिबिधीकरण, विउ, औजार, शिक्षा तथा उचित बजार व्यवस्थापनको गर्न सफल उक्त मोडेलमा आवद्ध सदस्यहरूको आर्थिक तथा सामाजिक विकासमा प्रत्यक्ष रूपमा टेवा पुरयाएको पाईयो ।

क्रेडिट प्लस (Credit plus) को अवधारणा बमोजिम लघुवित्त कार्यक्रममा आवद्ध सदस्यहरूलाई वचत तथा ऋणको कारोबारमा मात्र सम्लग्न नराखी प्राविधिक तालिम, बिउ बिजन, औजार, बजार व्यवस्थापन साथै मुल्य श्रंसलामा आधारित वस्तुहरूको प्रवृद्धनमा विशेष भुमिका निर्वाह गर्न सफल BMIC Sri Lanka को EDS model प्रभावकारी रूपमा नेपालमा लागु गर्न आवश्यक भएको छ । बस्तु उत्पादन गर्नु पूर्व त्यसको बजारको माग सृजना, बस्तुको प्रभावकारीता वृद्धि गर्न आवश्यक विषयगत तालिम, उत्पादनलाई विविधीकरण, बजार व्यवस्थापन तथा प्राविधिक सहयोग समेत लाई प्रभावकारी रूपमा संयोजन गर्न सकेमा मात्र नेपालको परिपेक्षमा भन्कन्यमभिसफल हुन सक्दछ ।

कृषिमा आधारित अर्थतन्त्रमा कृषि क्षेत्रको बढावा दिन सरकारी तथा गैर सरकारी क्षेत्रबाट विशेष पहल भैरहेको अवस्थामा लघुवित्त कार्यक्रममा आवद्ध सदस्यहरूलाई ऋण सहयोग साथै प्राविधिक तालिम, नया सृचना, प्रविधिको पहुचमा वृद्धि तथा उत्पादनको बजारीकरण गर्न सकेमा मात्र विपन्न वर्गलाई आर्थिक रूपमा शसक्तिकरण गर्न सकिन्छ ।

लघुबित्त मित्र मौलाउदै उद्यम बिकास कार्यक्रम

स

सामाजिक तथा आर्थिक रुपमा पछाडी परेको नेपाली समाजको सकारात्मक सामाजिक तथा आर्थिक परिवर्तनको लक्ष्य राखी २०५० सालमा स्थापना भएको नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्र गैर सरकारी संस्थाहरु मध्यमा आफ्नो बेग्लै पहिचान कायम गर्न सफल संस्था हो । दशौ बर्षको सामाजिक कार्यको अनुभव तथा २०६० साल देखीको बित्तिय सेवाको प्रभावले संस्था राप्ती अंचलमा साच्चै बिपन्न तथा पिछडीयको बर्गको सारथी बन्न पुगेको छ । रोल्पा, सल्यान, प्युठानका बिकट बस्तीहरु सगै पिछडीयको थारु समुदाय, दलित, मुस्लिम लगायतको आर्थिक उन्नतीको लागि लघुबित्त कार्यक्रमको माध्यम बाट चेतनसिल तथा समुन्नत महिला समाजको श्रृजना गर्ने अभियानमा संस्था अगाडी बढेको छ ।

हजारौ हजार महिलाहरुलाई लघुबित्त कार्यक्रममा आबद्ध गराई ब्याबसायी बनाउने कुरा आफैमा चुनौतीपूर्ण रहदा रहदै पनी संस्थाले समाज परिवर्तनको सकारात्मक बाटोमा आफ्नो जिम्मेबारी सधैब अग्र स्थानमा स्थापित गर्दै आएको छ । सन २०१५ देखी Sakchyam- Access to finance परियोजनाको सहयोगमा दुर्गमका बिकट बस्तीहरुमा शाखा संचालन गरी बित्तिय पहुच अभिवृद्धी गर्दै आएको संस्थाले सन २०१८ देखी Sakchyam- Access to finance परियोजना तथा Berendina Micro Investment Company Sri lanka को आर्थिक तथा प्राबिधिक सहयोग प्राप्त गरी आफ्ना सदस्यहरु लाई अभै ब्याबसायी बनाउन उद्यम बिकास कार्यक्रम संचालनमा ल्याएको छ ।

प्राबिधिक क्षमताको बिकास बिना ब्याबसायिकताको बाटो चुनौतीपूर्ण रहने सोच राखी संस्थाले तुलो संख्यामा कृषी तथा पशु प्राबिधिकहरु परिचालन गरी आफ्ना सदस्यहरुको ब्याबसाय अभिवृद्धी गर्ने कार्य तिव्र गतीमा अगाडी बढाउदै आएको छ । उत्पादनमा सहयोग, उत्पादित बस्तुको बजारीकरण, प्राबिधिक क्षमताको बिकास, घर घरमा प्राबिधिक सेवा, कृषी सुचना केन्द्र मार्फत परामर्स सेवा, तालिम तथा सिपको प्रयोग लाई उद्यम बिकास कार्यक्रम मार्फत घर घरमा पुरयाउदै आएको छ । ब्याबसाय गर्न प्राप्त गरेको कर्जा, आम्दानी बाट ब्यबस्थापन गरिएको बचत सगै व्यबसायी बन्न सहयोगी उद्यम बिकास कार्यक्रमले साच्चैने सदस्यहरुको जिवन परिवर्तन गर्न टेवा पुऱ्याएको छ । कुशल नेतृत्वको दुरगामी सोच सगै अगाडी बढेको एउटा सानो सामाजिक संस्था आज नेपाल राष्ट्र बैंक बाट स्विकृत "घ" बर्गको महिला सामुदायिक लघुबित्त बित्तिय संस्थामा रुपान्तरण भई १० जिल्ला कार्यक्षेत्र सगै गहन जिम्मेबारीको साथ अगाडी बढीरहेको छ । स्थानिय स्रोतको उत्पादनमुखी प्रयोग, बैदेशीक रोजगारीको बिकल्पमा व्याबसायिकताको श्रृजना, बित्तिय तथा व्याबसायिक क्षमताको बिकास, आर्थिक तथा सामाजिक सहयोग, पशु बिमा, जिवन बिमाको सुबिधा तथा आत्म निर्भरतामा कोशेढुंगा उद्यम बिकास कार्यक्रमले गर्दा महिला सामुदायिक लघुबित्त बित्तिय संस्था आज समाज परिवर्तनमा एउटा अब्बल बित्तिय संस्थाको रुपमा स्थापित भएको छ ।

रमेश अधिकारी

उद्यम बिकास कार्यक्रम संयोजक

महिला सामुदायिक लघुबित्त बित्तिय संस्था लि.

बालविवाहबिरुद्ध घरदैलो

घुग्बोध समाचारदाता

घोराही, ८ जेठ । १५ वर्षमै विवाह गरे, दुई सन्तान पनि जन्मिए, अहिले जिवित्तै समस्या भोगिरहेकी छु, मैले नजालेर भविष्य राम्रो बनाउन सकिन तपाईंहरूले विवाह होइन पढाइ लेखाइ गर्नुहोला- घोराही उपमहानगरपालिका-२ मोतीपुरकी २० वर्षीया शिवा परिवारले मंगलबार स्थानीयलाई बालविवाह गर्दा आउने भयमाथि घर-घरमै पुगेर मुभाउनुभयो । पढ्न लेख्नसमेत नपाएकी परिवार अहिले २० वर्षकी हुनुहुन्छ । दुई सन्तानकी आमा परिवारले आफूले जन्ती अरुले भोग्नु नपरोस् भन्दै बालविवाहबिरुद्ध जानेका र भोगेका कुरा भन्दै हिंडेको बताउनुभयो । उपमहानगरपालिका-२ घोराहीलाई बालमैत्री बनाउन मंगलबार जनप्रतिनिधिबसित अभिभावक, बालबालिका, प्रहरी, पत्रकार, शिक्षक र सर्वसाधारणले परिवारले जन्ने घर-घरमा पुगेर बालविवाह नगर्न, नगराउन आग्रह गरे । उमेर नपुगी गरिने विवाहले अक्सर र स्वास्थ्यमा समेत ठूलो असर पुऱ्याउने भन्दै अभिभावक र बालबालिका स्वयंलाई मुभाउने काम गरिएको थियो । पहिले अभिभावकले विवाह गराउने प्रवृत्ति थियो अहिले आफै बालविवाह गर्ने चलन बढेको छ- अभिभावक सारिता नेपालीले भन्नुभयो- 'केटाकेटी आफैले सानै उमेरमा गर्ने विवाह रोक्न सबै लाग्नुपर्छ । बालविवाह स्वास्थ्य र अवसरले मात्रै होइन परिवारिक विषयसमेत बढाएको प्रहरी चौकी रामपुरका प्रमुख केशवासिंह धामीले बताउनुभयो । उहाँले २० नपुगी गरिने विवाह अत्यन्तै बढेर हुने बताउनुभयो । 'हाम्राई पढ्न देऊ, हाम्रो भविष्य आफै बनाउँछौ, जिब्रो कुरा २० पुगेसँगै लयायतका नारा लेखिएका सचेतना स्टीकर टाँससमेत गरिएको छ । व्यक्तिगत घर, सार्वजनिक स्थानहरूमा स्टीकर टाँस गरिएको बडास्थान केशवराज आचार्यले जानकारी दिनुभयो । यसैगरी बिहारी २० पारिलगायतका नारा लेखिएका फेकाईसहित रामपुर बजार तथा सामीण क्षेत्रमा घोराही गरिएको थियो । घरदेखि काठमाडौंसम्म घोराही उपमहानगरपालिकाका प्रमुख नरलाल चौधरीले घर, खेतबारीमै पुगेर उमेर नपुगी छोरा, छोरी कसैको पनि जिब्रो नगर्न र

बाकी अतिवक्त पेजमा

विद्यालयबाट घरमा पानी लैजान्छन् विद्यार्थी

गोविन्द खडका

इलेक्ट्रिक फिल्टरमा पठाइन्छ । त्यहाँ फिल्टरले शुद्धिकरण गरेपछि तनिकै रहेको एकहजार लिटर क्षमताको स्टील टकीमा जम्मा हुन्छ । त्यसले पानीलाई चाँडै तातो वा चिसो हुनबाट जोगाउँछ । खानका लागि उपयुक्त हुन्छ । त्यही टकी माफत धाराहरूमा पठाउने व्यवस्था गरिएको छ । शौचालयहरूमा जाने पानी भने छतका टकीमाफत सोभै पठाउने व्यवस्था मिलाइएको विद्यालयका प्रधानाध्यापक मल्लले जानकारी दिनुभयो । लामो समयपछि सुरक्षित पानी खुवाउन पाएको भन्दै उहाँले खुशी व्यक्त गर्नुभयो ।

घोराही, ७ जेठ । दिउसो दुई बजेको मध्य साँझमा पानी घुटुघुटु पिउने र मुख धुने विद्यार्थीको रहरलाग्दो सक्रियता देखिन्थ्यो । गोरक्ष रत्ननाथ माध्यमिक विद्यालय चौधेरा घोराहीले दुई साताअघिदेखि पानी शुद्धिकरण गर्ने इलेक्ट्रिक फिल्टर सञ्चालनमा ल्याएपछि पानी पिउनेसँगै धाराहरूमा रमाउने विद्यार्थी बढेका हुन् । यसअघि विद्यालयले प्रधानाध्यापक कक्षा कोठाहरूमा वाल्टी राखेर विद्यार्थीलाई खानेपानीको सुविधा दिएको थियो । नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्रको पचास हजार आर्थिक सहयोग र विद्यालयको आन्तरिक कोषबाट नयाँ प्रविधि भित्र्याएको हो । त्यसमाफत फिल्टर गरिएको पानी तीनवटा धारामा छोडिएको छ । एउटा माथिल्लो तलामा र दुईवटा धारा विद्यालय भवनको तल्लो तलामा राखिएको छ । साना ठूला सबै विद्यार्थीको पहुँच हुने गरी व्यवस्था मिलाएपछि सबै खुशी देखिएको विद्यालयको भनाइ छ ।

वच्चाहरूलाई खाने जति खाउ, चाहिएको कक्षामा लैजाउ तर खेर नफाल है भन्दै प्रश्न मल्लले अह्राइरहनुभएको थियो । वच्चाहरू भने सकि नसकी पानी पिउनमै कम्सिएका देखिन्थे । जग भरी भर्दै र पालो-पालो रिखाउँदै गर्थे । 'यो पानी खाएर घरको पानी मीठो हुन छोड्यो'- प्रश्न मल्लले भन्नुभयो- 'विद्यार्थीलाई घरबाट बोतल ल्याउ भरेर लैजाउ भनेका छौं ।' उहाँका अनुसार घरबाट रिता बोतल ल्याएका विद्यार्थीले भरेर लैजाने गरेका छन् । आफूले पनि मोटाउने पानी नाम दिएको बताउनुभयो । 'पानी मीठो हुन्छ । धेरै खाइन्छ'- मल्लले थप्नुभयो- 'त्यसले स्वस्थ बनाउँछ र मोटाइन्छ ।' उहाँका अनुसार विद्यालयमा भण्डै नौसय विद्यार्थी र ३६ शिक्षक कर्मचारी हुनुहुन्छ । त्यसबाहेक अभिभावक र अतिथिको आउने जाने क्रम चलिरहन्छ । फिल्टर गरिएको सुरक्षित पानी खानलाई

एसइइ उत्तीर्ण छात्रालाई सम्मान

घुग्बोध समाचारदाता

घोराही, ३ साउन । नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्र दाङले एसइइ उत्तीर्ण छात्राहरूलाई शुकुवार स्वागत सम्मान गरेको छ । नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्र र प्रजासत्तवा तथा विकास केन्द्रको साभेदारीमा 'सशक्तीकरणका लागि शिक्षा सहयोग कार्यक्रम' को सहयोगमा अध्ययन गरिरहेका २० जना छात्राहरूलाई सम्मान गरेको हो । केन्द्रका अध्यक्ष कल्पना न्यौपानेको अध्यक्षता तथा महिला मानवअधिकार र शक सञ्चालका केन्द्रीय सचिव लक्ष्मी आचार्यको प्रमुख आतिथ्यतामा भएको कार्यक्रममा बोल्दै प्रमुख अतिथि आचार्यले केन्द्रले शिक्षाको पहुँच वाहिर रहेका लक्षित वर्ग समुदायका बालबालिकाहरूको शैक्षिक विकासमा योगदान पुऱ्याएको चर्चा गर्नुभयो । शिक्षाको माध्यमबाट केन्द्रले वैशिक शिक्षा, बालबालिकाहरूको सामाजिक विकास न्यूनीकरणमा ठूलो भूमिका निर्वाह गर्दै आइरहेको बताउनुभयो । उहाँले भन्नुभयो- 'छोरीलाई सशक्त बनाउने काम केन्द्रले गरेको छ ।' उहाँले उक्त अवसरमा अपराधको निवारणमा किशोरी बृद्धे गइरहेकाले किशोरीहरूलाई जोडिनाबाट बचाउन सबैको अह भूमिका रहने बताउनुभयो । कार्यक्रममा पत्रकार बसन्धरा गौतम लगायतले एसइइ उत्तीर्ण छात्राहरूको सफलताको शुभकामना मन्तव्य व्यक्त गर्नुभएको थियो । केन्द्रले लक्षित वर्ग समुदायको शैक्षिक विकासका लागि प्रतिमहिना प्रतियुक्ति एकसय रुपैयाँ सहयोग संकलनको अभियानसमेत गरू गरेको केन्द्रका संस्थापक बिमला योगीले जानकारी दिनुभयो । जसले विपन्न गरिब दलित, द्रव्यपीडित, शिक्षापीडित बालिकाहरूको शैक्षिक विकासमा ठूलो सहयोग पुऱ्याउने भएकाले केन्द्रले अभियानका रूपमा यो काम चालनी गरेको उहाँको भनाइ छ । केन्द्रले करिब छ सय छात्रांनाई अध्ययन गराउँदै आइरहेको छ । करिब तीन दर्जनले उच्च शिक्षा र प्राविधिक शिक्षा अध्ययन गरिरहेका छन् । सम्मानित हुनेहरूमा अर्पना चौधरी, ममिता सन्धी, लक्ष्मी विक, प्रतिमा रायत, निरुता सन्धी, प्रेमता चौधरी, सतिना केसी, अस्मिता चौधरी, हिमा नेपाली, बसन्ती चौधरी, सुनीली चौधरी, इश्वरी तापा लगायत रहेनुभएको छ । संस्थाकी छात्रा मनकुमारी चौधरीको स्वागत मन्तव्यबाट शुरु भएको कार्यक्रमको सहजीकरण कार्यक्रम संयोजक लक्ष्मी गजाले गर्नुभएको थियो ।

नयाँ

www.nayayougbodh.com

युगाबोध

साम्प्रदायिक

संघर्षशील छोरीहरूको फेरिएको जीवन

□ गिरिराज नेपाली

घोराही, ५ साउन। घोराही-१७ की १७ वर्षीया अस्मिता चौधरीका बाबु रामबहादुर चौधरीको २०५८ मंसिर १३ गते बर्गदीको गोलीकाण्डमा मृत्युभयो। जतिबेला अस्मिता आमाको गर्भमा हुनुहुन्थ्यो। बाबुको मुहार कस्तो थियो उहाँले न पाउनु भएन। कतै कसैले तस्विर दखाइदिए मात्रै उहाँले बाबुको अनुहार देख्न पाउनुहुन्छ। बाबुको अनुहार तस्विरमा देख्न पाउँदा खुशी पनि उतिकै लाग्छ, दुःखी पनि उतिकै बनाउँछ। बाबुको मृत्युपछि आमाको काख र साथमा हुँकिरहेकी अस्मितालाई सानैमा आमाको पनि छोड्नुभयो। न बाबु न आमा सानैमा उहाँको जीवन बेसहारा बन्यो। कहिले कहाँ, कहिले कहाँ गर्दागर्दै उहाँको बाल्यवस्थाका दिन बित्दै गए, पढाइ लेखाइ अधि बढ्दै गयो। निकै कहालीलाग्दो दुःख भोग्नुपर्थो। अहिले उहाँ फुफुको घरमा

बस्दै आइरहनुभएको छ र नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्रको सहयोगमा पढ्दै आइरहनुभएको छ। बाबुको मृत्युपछि आमाको दोस्रो विहे गर्नुभयो। आमाले पनि सानैमा छोड्नुभयो। अस्मिताको भन्ने बिचल्ली भयो। उहाँले भन्नुभ

पोल्ने गरे पनि अहिले पढ्न मात्रै हेडन एक सफल पशु डाक्टर बन्ने सपना बोकिरहेको बताउनुभयो। एसइइ पास गरेर पशु स्वास्थ्य विज्ञान पढ्दै गर्नुभएकी अस्मितालाई पढ्न पाउँदा बाबुआमा नहुनुको पीडा धेरै कम भइसकेको सुनाउनुभयो। हिजो दिनमा पढ्ने त्यस्तै हो, एकछाक मीठो खान पाए पनि कस्तो होला भन्ने लाग्थ्यो। आज पशुको डाक्टर बन्ने सपना देखिरहेकी छु। तर इन्डपीडितका सल्लाहलाई राज्यले समेट्न नसक्दा आफूले निकै दुःख भोग्नुपरेको उहाँले गुनासो पोख्नुभयो।

अभिभावकविहीन, गरिव विपन्न, इन्ड तथा हिसापीडित, एकल महिलालगायतका बालबालिकाहरू अझै पनि धेरै शिक्षाको पहुँच बाहिर छन्। कुनै न कुनै कारण लक्षितवर्ग समुदायका बालबालिकाहरूले विद्यालय छोड्नुपर्ने बाध्यता खेप्नु परिरहेको छ। त्यहीमध्येकी एक हुनुहुन्छ

गरेको नुभयो- चानुन खोजी गहरोको धावाट हललाई सहज गरे।

संघर्षशील...

वंगलाचली-८ की १७ वर्षीया हिमा नेपाली। उहाँको दुःख पीडाका ब्यथाहरू उस्तै छन्। गरिव परिवारमा जन्मनुभएकी हिमाको बाल्यकाल पनि कहाली लाग्दो अवस्थामा बित्यो। भोको पेट, नांगा खुट्टा र फाटेका लुगा लगाउदै कक्षा ८ सम्म जेनेतेन पढे पनि परिवारिक अवस्थाका कारण पछि पढ्न नसक्दा विद्यालय छोडी घरकै कामकाजमा बाबुआमालाई सघाउ शुरु गरेको उहाँले बताउनुभयो। गरिवीका कारण पढ्न लेखवाट बञ्चित हुनुभएकी हिमालाई नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्रले पढाउन थालेपछि उहाँले अहिले एसइइ उत्तीर्ण गरी चौधरा माविमा पशु स्वास्थ्य विज्ञान पढ्दै हुनुहुन्छ। उहाँले भन्नुभयो- 'मेरो जीवन काँडावाट फूल जस्तै सुन्दर बन्यो।'

उहाँ मात्रै होइन गरिवी, अभिभावक विहीन, हिंसा, एकल महिलाका धेरै बालबालिकाहरू धेरैका यही पीडा र ब्यथा छन्। शिक्षाको पहुँच बाहिर रहेका लक्षितवर्ग समुदायका करिब ४० जना छात्राहरू विभिन्न विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका छन्। सबैको एउटै अनुभूति र खुशीको स्वर छ- 'केन्द्रले जीवन फेरिदिएको छ।' जसमा पबोदय मावि प्राविधिकतर्फ तीनजनाले सामाजिक परिचालक, एक विद्युत सबओभरसियर, छ जना स्नातक तह र २९ जनाले माध्यमिक तह अध्ययन गरिरहेको नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्रकी सामाजिक विकास अधिकृत लक्ष्मी गुप्तले बताउनुभयो। उहाँले भन्नुभयो- 'हामीले लक्षितवर्ग समुदायका छोरीहरूको जीवन फेर्ने प्रयास गरिरहेका छौं। २०५० सालमा स्थापना भएको केन्द्रले महिला स्वरोजगारसँगै करिब ६ सय छात्राहरूलाई अध्याप

राप्ती

समाचार

Rapti Samachar National Daily

राष्ट्रिय दैनिक

पृष्ठ ४ २०७५ असार १० आइतबार (24 Jun., 2018, Sunday)

24 Jun., 2018, Sunday जि.प्र.का.व.नं.

शान्ति सम्बन्धी कार्यक्रम

■ राप्ती समाचार

गोल्डाकुरी, ९ असार। सापथिक गोल्डाकुरी गाविसका शान्ति स्वयम् सेवकका लागि एक दिन अभिमुखिकरण कार्यक्रम भएको छ।

नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्र घोराही र नागरिक आवाज ललितपुरको साभोदारी कार्यक्रममा विगत पचास अन्तरगतका शान्ति स्वयम् सेवकलाई अभिमुखिकरण गरिएको थियो। शान्ति स्वयम् सेवक सेवा किको अध्यक्षता तथा उपाध्यक्ष २ का बडा अध्यक्ष तुम्बरीराम देवकोटाको प्रमुख आतिथ्यमा कार्यक्रम भएको हो। त्यस अवसरमा सहभागीहरूले समुदायमा शान्ति स्थापना गर्ने शान्ति स्वयम् सेवकको महत्वपूर्ण भूमिका रहने बताएका थिए।

त्यस अवसरमा कार्यक्रम संयोजक बसन्त पोखरेल, मनोसामाजिक विमर्शका लक्ष्मी डडवाल, लेखापाल अर्चना शर्मालगायतले शान्ति स्वयम् सेवकको काम र कतियेको बारेमा जानकारी गराएका थिए। त्यसैगरी निम्नलिखित कार्यमा शान्ति शिक्षा कार्यक्रम भएको छ। कार्यक्रममा १ कक्षादेखि ३ कक्षासम्मका विद्यार्थीका लागि सैद्धान्तिक तथा प्रत्योगिता गरिएको छ। प्रतियोगितामा पुरस्कृतलाई विद्यालयका प्रधानाध्यक डम्बरबहादुर बस्नेतले पुरस्कार वितरण गरेका छन्। यसैबीच विषय पत्रकार कार्यक्रम अन्तरगत नै घोराहीको लक्ष्मपुरमा शान्ति अभियान अन्तरगत सडक नाटक प्रदर्शन गरिएको छ।

घोराही उपमहानगरपालिका ४ का वडा अध्यक्ष भिमबहादुर साहीको अध्यक्षता तथा १७ का अध्यक्ष खुरीराम चौधरीको प्रमुख आतिथ्यमा भएको सडक नाटक मार्फत बाल विवाह विरुद्ध सचेतना दिइएको थियो। त्यस अवसरमा बडा सदस्य शशिधर पन्त, प्रहरी हवलदार परम रानालगायतले मन्तव्य व्यक्त गरेका थिए। शान्तिदुता सरस्वती चौधरीको स्वागत मन्तव्यबाट सुरु भएको कार्यक्रमको सहजीकरण मनी सामाजिक विमर्शका लक्ष्मी डडवालले गरेकी थिइन्।